

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

Nastavnički paket

Izvedbeni nastavni planovi

Akademski godina 2025./2026.

Rijeka, rujan 2025.

Popis kolegija

GODINA	SEMESTAR	STATUS KOLEGIJA	NASTAVNIK/SURADNIK	KOLEGIJ
Prva godina	I.	Obvezni kolegiji	Dr. sc. Sanja Smojver Ažić / dr. sc. Sanja Bradić Dr. sc. Ines Begić Dr. sc. Rosanda Pahljina Reinić / Vanja Brandić Dr. sc. Borana Morić Mohorovičić / Fran Katarinčić	Razvojna psihologija Opća pedagogija Edukacijska psihologija I – Psihologija učenja I poučavanja Osnove jezične kulture*
		Izborni kolegiji	Dr. sc. Aleksandra Golubović Dr. sc. Iris Vidmar Jovanović	Filozofija odgoja (svim studentima) Umjetnost I kritičko mišljenje
	Napomena	*Kolegij <i>Osnove jezične kulture</i> obavezan je za sve studije nastavničkog paketa, osim za studente s upisanim studijem <i>Hrvatski jezik i književnost</i> (oni razliku ECTS bodova ostvaruju drugim kolegijima s nastavničkim kompetencijama).		
	II.	Obvezni kolegiji	Dr. sc. Barbara Rončević Zubković / Vanja Brandić Dr. sc. Anita Zovko / Kolinda Vučinić Dr. sc. Tamara Martinac Dorčić / dr. sc. Sanja Bradić	Edukacijska psihologija II – Individualne razlike I razredne interakcije Didaktika 1 Poučavanje učenika s posebnim potrebama
		Izborni kolegiji	Dr. sc. Elvio Baccarini / dr. sc. Ivan Cerovac Dr. sc. Nena Rončević Dr. sc. Snježana Prijić-Samaržija Dr. sc. Zdenka Brzović	Država, zajednica, prava i pojedinac Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj Biotehnika i žensko pitanje Evolucija i vrijednosti
	Napomena	U II. semestru su na svakom studiju dvopredmetne kombinacije studenti dužni imati po 3 ECTS boda iz grupe nastavničkih kolegija (kod dvopredmetnih studija – 2x3 ECTS = ukupno 6 ECTS bodova) pri čemu je za svaki program moguć proizvoljan izbor: ili obavezan kolegij nastavničkog paketa po programu studija, ili interni izborni kolegij nastavničkog paketa, ili zajednički izborni kolegij nastavničkog paketa.		
	Druga godina	III.	Obvezni kolegiji	Dr. sc. Iva Buchberger / Melanija Mohorić Dr. sc. Vesna Kovač / dr. sc. Petra Pejić Papak / Melanija Mohorić
Izborni kolegiji			Dr. sc. Aleksandra Golubović Dr. sc. Iris Vidmar Jovanović Dr. sc. Nataša Košuta	Filozofija odgoja (svim studentima) Umjetnost za kritičko mišljenje Poučavanje i učenje stranog jezika u ranoj školskoj dobi* (studentima studija EJK, NJJK I TJK)
Napomena		*Kolegij <i>Poučavanje i učenje stranog jezika u ranoj školskoj dobi</i> se izvodi na hrvatskom jeziku Uz zajedničke obavezne kolegije nastavničkog paketa, u programima studija III. semestra su i metodike nastave struke (kod dvopredmetnih studija vrijednost svakog predmeta je 4 ECTS; ukupno 2x4=8 ECTS bodova). U III. semestru studenti su na svakom dvopredmetnom studiju dužni upisati po 3 ECTS boda iz izborne grupe nastavničkih kolegija (2x3 ECTS = ukupno 6 ECTS bodova) pri čemu je za svaki program moguć proizvoljan izbor: ili obavezan kolegij nastavničkog paketa po programu studija, ili interni izborni kolegij nastavničkog paketa, ili zajednički izborni kolegij nastavničkog paketa.		

IV.	Obvezni kolegiji	NEMA
	Izborni kolegiji	Dr. sc. Elvio Baccarini / dr. sc. Ivan Cerovac Dr. sc. Snježana Prijić-Samaržija Dr. sc. Zdenka Brzović
		Država, zajednica, prava i pojedinac Biotehnika i žensko pitanje Evolucija i vrijednosti
Napomena	U programima studija IV. semestra su I kolegiji stručne prakse (kod dvopredmetnih studija vrijednost svakog kolegija je 3 ECTS; ukupno 2x3=6 ECTS bodova).	

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Razvojna psihologija		
Studij	Nastavnički paket		
Semestar	1.		
Akadska godina	2025/2026.		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	-		
Nositelj kolegija	prof.dr.sc. Sanja Smojver-Ažić		
Kabinet	F-367		
Vrijeme za konzultacije	Prema informaciji na mrežnoj stranici		
Telefon	265-764		
e-mail	sanja.smojver.azic@ffri.uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Razvojne teorije; Fizički rast i razvoj; Pubertet i biološke promjene; Kognitivni razvoj; Intelektualni razvoj i postignuće; Moralni razvoj; Slika o sebi; Razvoj spolnih uloga i spolne razlike; Odrastanje u obitelji: odnosi s roditeljima; Uloga škole; Odnosi s vršnjacima; Razvojni zadaci u adolescenciji; Stres u djece i adolescenata; Problemi prilagodbe u adolescenciji.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Očekuje se da će nakon položenog ispita iz kolegija Razvojna psihologija studenti moći:			
1. opisati specifičnosti razvoja u djetinjstvu i adolescenciji			
2. objasniti normativni razvoj i specifičnosti individualnog razvoja			
3. primijeniti spoznaje u razumijevanju individualnih razlika među djecom i adolescentima			
4. analizirati ulogu obitelji i škole u razvoju djeteta i važnosti interakcije ovih čimbenika.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X			x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo- vježbe
x			x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	2		
Kontinuirana provjera znanja 1	1	30	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	15	
Kontinuirana provjera znanja 3	0,5	15	
ZAVRŠNI ISPIT	1	40	
UKUPNO	5	100	

Opće napomene:

Kontinuirana provjera znanja 1 - kolokvij (niz zadataka objektivnog tipa)

Kontinuirana provjera znanja 2 - esej na zadanu temu

Kontinuirana provjera znanja 3 - izvještaj na temelju intervjua s učenikom/učenicom osnovne i/ili srednje škole

Opis obaveza i način bodovanja aktivnosti studentima je dostupan na sustavu MERLIN.

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 30 do najviše 60 ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti najviše 40 ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Ocjena	Preddiplomski i diplomski studiji
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Berk, L. E. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja*. Jastrebarsko: Naklada Slap (275-409)

ILI

Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S.A. (1998). *Dječja psihologija*. Jastrebarsko, Slap. (str. 24-62, 107-120, 191-207, 253- 399, 457-467; 476-486; 488-644)

ILI

Berk, L.E. (2015). *Dječja razvojna psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap

IZBORNA LITERATURA

Feinstein (2005). *Tajne tinejdžerskog mozga*. Naklada Kosinj.

Lacković-Grgin, K. (2006). *Psihologija adolescencije*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Lebedina Manzoni, M. (2006): *Psihološke osnove poremećaja u ponašanju*, Jastrebarsko: Naklada Slap

McCormick, C. B., & Scherer, D. G. (2018). *Child and adolescent development for educators*. Guilford Publications. (poglavlje: Introduction to Child Development and Education).

Siegel, D. (2017). *Oluja u mozgu: snaga i svrha tinejdžerskog mozga*. Split: Harfa.

Takšić, V., Smojver-Ažić, S. (2016). *Promocija zdravlja razvojem socio-emocionalnih kompetencija u školskom okruženju*. Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci.

Vizek-Vidović, V., Rijavec, M. Vlahović-Štetić, V., Miljković, D. (2003). *Psihologija obrazovanja*, Zagreb: IEP-Vern (41-140)

Woolfolk, A. (2016). *Edukacijska psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap (25-103)

<https://mzo.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Obrazovanje/NacionalniKurikulum/MedupredmetneTeme//Me%C4%91upredmetna%20tema%20Osobni%20i%20socijalni%20razvoj.pdf>

mrežne stranice i radovi iz časopisa po preporuci uz određenu temu

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Očekuje se redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi. Studenti/ce su u obavezni/e položiti međuispit, predati izvještaj i esej.

Nastava iz vježbi se odvija svakih 15 dana po 2 školska sata. Podjela u grupe će biti definirana nakon prvog susreta.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Dodatni nastavni materijali i upute za rad i opis aktivnosti biti će dostupni putem sustava za e-učenje MERLIN.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti/ce se mogu obratiti nastavnicama u terminima konzultacija i putem e-maila te putem sustava MERLIN.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Završni ispit je pismeni. Ispitni prag je 50% bodova od ukupnog mogućeg broja bodova na pismenom ispitu.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Moguća su odstupanja od predviđenih tema i dinamike izvedbe nastave o čemu će studenti/ce biti obaviješteni.

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	11.2. i 25.2. 2026. u 9.00
--------	----------------------------

Ljetni	24.6. i 8.7.2026. u 9.00
--------	--------------------------

Jesenski	2.9. i 16.9. 2026. u 9,00
----------	---------------------------

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

tjedan	NAZIV TEME
--------	------------

Tjedan 1	Uvod u kolegij
----------	----------------

Tjedan 2	Uvod i osnovni pojmovi u razvojnoj psihologiji
----------	--

Tjedan 3	Teorije razvoja
----------	-----------------

Tjedan 4	Tjelesni rast i razvoj
----------	------------------------

Tjedan 5	Kognitivni razvoj
----------	-------------------

Tjedan 6	Kognitivni razvoj
----------	-------------------

Tjedan 7	Razvoj rodni uloga
----------	--------------------

Tjedan 8	Emocionalni razvoj
----------	--------------------

Tjedan 9	Razvoj slike o sebi
----------	---------------------

Tjedan 10	Moralni razvoj
-----------	----------------

Tjedan 11	Odrastanje u obitelji: odnosi s roditeljima
-----------	---

Tjedan 12	Odnosi s vršnjacima
-----------	---------------------

Tjedan 13	Razvojni zadaci u adolescenciji
-----------	---------------------------------

Tjedan 14	Prilagodba u adolescenciji
-----------	----------------------------

Tjedan 15	Rizični i zaštitni čimbenici razvoja
-----------	--------------------------------------

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Opisati specifičnosti razvoja u djetinjstvu i adolescenciji	Sve teme	Predavanje, rasprava, opažanje (video zapis primjera razvojnih obilježja); suradničko i samostalno učenje;	Zadaci objektivnog tipa (kolokvij) Esejski zadaci na ispitu
Objasniti normativni razvoj i specifičnosti individualnog razvoja	Sve teme	Predavanja; rasprava; studija slučaja; primjeri zadataka za učenike različite dobi; video prikaz; intervju	Zadaci esejskog tipa (kolokvij i završni ispit) Problemski zadatak; intervju;
Primijeniti spoznaje u razumijevanju individualnih razlika među djecom i adolescentima	Tjelesni, kognitivni, emocionalni, razvoj slike o sebi, moralni razvoj, odnos s vršnjacima, obiteljski odnos	Praktični zadatak; on-line intervju s učenicima različite dobi i pismeni osvrt; rasprava; analiza slučaja;	Zadaci esejskog tipa (kolokvij i završni ispit), problemski zadatak; izvješće
Analizirati ulogu obitelji i škole u razvoju djeteta i važnosti interakcije ovih čimbenika	Razvojne teorije; kognitivni razvoj, emocionalni razvoj, razvoj slike o sebi, moralni razvoj	Predavanje, rasprava, suradničko i samostalno učenje; primjeri učenika	Zadaci esejskog tipa (kolokvij i završni ispit)

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Opća pedagogija		
Studij	Nastavnički paket		
Semestar	I		
Akadska godina	2025/26		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	2+1+0 (30+15+0)		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja: Utorak: 12:15 - 14:00 (230) Seminari: Utorak: 14:15 – 16:00 (230) Napomena: po grupama		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne		
Nositelj kolegija	Dr.sc. Sofija Vrcelj		
Kabinet	316 - Odsjek za pedagogiju		
Telefon	098/424-836: 051/265-710		
e-mail	svrcelj@uniri.hr		
Suradnik na kolegiju – izvođač nastave	Dr.sc. Ines Begić		
Kabinet	316 – Odsjek za pedagogiju		
Vrijeme za konzultacije	Utorak 16:00 – 17:00 Prema dogovoru uz prethodnu najavu		
Telefon	098/986-8436		
e-mail	ines.begic@uniri.hr		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Uvod u pedagogiju: pojam pedagogije; mjesto pedagogije u sustavu znanosti; pedagogijske discipline. • Teorije odgoja; aspekti odgoja; bitne odrednice odgoja (ideali, ciljevi, zadaci); odgoj i vrijednosti; podjele; Međuljudski odnos – temelj odgojnog procesa: Nastavnik i odgojno-obrazovni proces; Školska kultura i klima; Suvremeni aspekti odgoja i obrazovanja; Mediji i odgoj; Suvremeni pristupi i izazovi odgojno-obrazovnog rada u različitim odgojnim sredinama; Zakonska regulativa odgoja i obrazovanja (komparativni pristup)			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
• opisati, definirati i objasniti aspekte i bitne odrednice fenomena i procesa odgoja; • analizirati fenomen odgoja na primjerima i slučajevima iz odgojno-obrazovne prakse; • odrediti i objasniti obilježja međuljudskog odnosa u odgojnom kontekstu; • analizirati aspekte interakcije i komunikacije u razredu; • navesti i analizirati glavna obilježja suvremenih pristupa odgoju			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1.5	
Kontinuirana provjera znanja 1	1	35
Kontinuirana provjera znanja 2	1	35
Seminari (3 zadatka)	1.5	30
UKUPNO	5	100
Opće napomene: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kako bi se položio kolegij. Tijekom nastave student iz dviju kontinuiranih provjera znanja mora skupiti najmanje 50% od ukupnih ocjenskih bodova. Studenti imaju pravo na jednu popravnu aktivnost o čijem roku predaje ili terminu polaganja će biti pravovremeno obaviješteni. Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:		
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
1 . Mušanović, M., Lukaš, M. (2011). Osnove pedagogije. Rijeka: Hrvatsko futurološko društvo 2 . König, E. i Zedler, P. (2001). Teorije znanosti o odgoju. Zagreb: Educa 3 . Materijali s nastave 4 . Mrežni izvori		
IZBORNA LITERATURA		
- Gudjons, H. (1994). Pedagogija – temeljna znanja. Zagreb: Educa. - Mrnjaus, K., Rončević, N., Ivošević, L. (2013). (Inter)kulturalna dimenzija u odgoju i obrazovanju. Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka. - Vujčić, V. (2013). Opća pedagogija. Novi pristup znanosti o odgoju. Zagreb: Hrvatski pedagoško-književni zbor.. - Vrcelj, S. (2018). Što školu čini školom- teorijski pristupi, koncepti i trendovi. Filozofski fakultet u Rijeci. Rijeka - NAPOMENA (od izborne literature student bira jedan izvor).		
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU		
POHAĐANJE NASTAVE		
Studenti/studentice su pozvani/e redovito prisustvovati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave (predavanja i seminari) iz kolegija. Student/studentica je dužan/na informirati se o nastavi s koje je		

izostao/la te o svim zadacima koji su zadani i nadoknaditi propušteno kako bi mogao/la aktivno sudjelovati u nastavi koja slijedi (izostanak s nastave nije opravdanje za eventualno ne izvršavanje tekućih zadataka). Student/studentica koji/a ne izvrši sve zadatke predviđene nastavnim programom kolegija neće moći prijaviti ispit. Proces učenja i poučavanja zajednička je aktivnost izvoditeljice nastave predavanja i seminara, i studenata/studentica te stoga studenti/studentice trebaju biti svjesni svoje odgovornosti za ostvarivanje očekivanih ishoda kolegija. Korištenje mobitela tijekom nastave je zabranjeno. Od studenta/studentica se očekuje da svojim radom i ponašanjem na nastavi doprinesu stvaranju radnog, pozitivnog i ugodnog ozračja. Student/studentica je dužan/na poštovati norme Etičkog kodeksa Sveučilišta u Rijeci i Etičkog kodeksa za studente/studentice. Student/studentica je dužan/na pridržavati se dogovorenih rokova za predaju samostalnih zadataka. Rokovi za predaju studentskih uradaka bit će dogovoreni sa studentima/studenticama i objavljeni na stranici kolegija na Merlinu. Ukoliko uradak nije predan u dogovorenom roku, smatrat će se da zadatak nije izvršen i student/ica neće dobiti bodove koji su predviđeni za taj zadatak.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Sve relevantne informacije o kolegiju student će dobiti tijekom nastave i konzultacija, mrežnim stranicama Fakulteta, emailom te putem sustava za e-učenje (Merlin).

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti će osim na predavanjima i seminarima moći kontaktirati s izvođačem kolegija u dogovorenim terminima za grupne i individualne konzultacije te e-mailom. Prije dolaska na konzultacije, potrebno je pripremiti se za sadržaj konzultacija. Sve informacije o eventualnom izostajanju s nastave, nemogućnosti izvršavanja dogovorenih obveza i ostale relevantne informacije studenti/studentice mogu dati izvoditeljici kolegija usmeno za vrijeme nastave, konzultacija ili putem e-pošte. Prilikom slanja e-pošte u subject poruke treba upisati svoje Prezime_Ime_Studij (npr. Ivic_Iva_NM) U svrhu ostvarivanja komunikacije putem sustava Merlin studenti/studentice su se dužni/e u prvom tjednu nastave prijaviti na kolegij postavljen na Merlin.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Studenti/studentice prijavljuju ispite prema objavljenim terminima. Student/studentica može polagati ispit iz predmeta najviše tri puta u jednoj godini.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	10.02.2026.; 24.02.2026.
Ljetni	16.6.2026.; 30.6.2026.
Jesenski	1.9.2026.; 15.9.2026.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA - PREDAVANJA
7.10.2025.	Uvod u kolegij
14.10.2025.	Uvod u pedagogiju - temeljni konstrukti
21.10.2025.	Razvoj pedagogije kao znanosti i njen položaj u sustavu pedagoških disciplina
28.10.2025.	Čimbenici i teorije odgoja
4.11.2025.	Obitelj kao primarno mjesto socijalizacije
11.11.2025.	Suvremeni pristupi i izazovi odgojno-obrazovnom radu

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

25.11.2025.	Kontinuirana provjera znanja 1
2.12.2025.	Međuljudski odnos – temelj odgojnog procesa
9.12.2025.	Nastavnik kao kreator školske kulture i klime
16.12.2025.	Temeljni pojmovi u obrazovanju i pravo na obrazovanje
23.12.2025.	Pristupi obrazovanju i nejednakost obrazovnih šansi
13.01.2026.	Upravljanje školom i njeno vođenje
20.01.2026.	Temeljni dokumenti o obrazovanju
27.01.2026.	Kontinuirana provjera znanja 2
10.02.2026.	<i>Termin za popravni kolokvij</i>

	SEMINARI
7.10.2025.	Uvodno predavanje i upoznavanje s aktivnostima (obje grupe)
14.10.2025.	Aktivnost 1 (Plan provedbe kurikulumskih ciljeva) – upute za rad (FFRI)
21.10.2025.	Aktivnost 1 (Plan provedbe kurikulumskih ciljeva) – upute za rad (APURI, MAT, FIZ, POL, INF)
28.10.2025.	Prezentacije studenata - Aktivnost 1 (FFRI)
4.11.2025.	Prezentacije studenata - Aktivnost 1 (APURI, MAT, FIZ, POL, INF)
11.11.2025.	Aktivnost 2 (IOOP) – upute za rad (FFRI)
25.11.2025.	Aktivnost 2 (IOOP) – upute za rad (APURI, MAT, FIZ, POL, INF)
2.12.2025.	Prezentacije studenata - Aktivnost 2 (FFRI)
9.12.2025.	Prezentacije studenata – Aktivnost 2 (APURI, MAT, FIZ, POL, INF)
16.12.2025.	Aktivnost 3 (radionica - SRO) - upute za rad (FFRI)
23.12.2025.	Aktivnost 3 (radionica - SRO) – upute za rad (APURI, MAT, FIZ, POL, INF)
13.01.2026.	Prezentacije studenata - Aktivnost 3 (FFRI)
20.01.2026.	Prezentacije studenata – Aktivnost 3 (APURI, MAT, FIZ, POL, INF)
27.01.2026.	Popravne aktivnosti (obje grupe)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
opisati, definirati i objasniti aspekte i bitne odrednice fenomena i procesa odgoja	Uvod u pedagogiju-temeljni konstrukti; Teorije odgoja	U nastavi će se primjenjivati: Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu,	Kontinuirano praćenje rada studenata kroz njihovu aktivnost na nastav
analizirati fenomen odgoja na primjerima i	Škola kao socijalni sustav;	Interaktivno predavanje	Diskusija ; Grupni i individualni

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

slučajevima iz školske prakse	Nastavnik kao kreator školske kulture i klime		rad
opisati i objasniti obilježja stilova odgoja različitih profila odgajatelja (nastavnika, razrednika, i dr.);	Svi sadržaji	Interaktivno predavanje	Diskusija
odrediti i objasniti obilježja međuljudskog odnosa u odgojnom kontekstu	Svi sadržaji	U nastavi će se primjenjivati: Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu	Elementi/ kriteriji vrednovanja rada na kolegiju (predavanja i seminara i vježbi
analizirati aspekte interakcije i komunikacije u razredu	Upravljanje školom; Nastavnik kao kreator školske kulture i klime	Interaktivno predavanje	Elementi/ kriteriji vrednovanja rada na kolegiju (predavanja i seminara i vježbi
navesti i analizirati glavna obilježja suvremenih pristupa odgoju	Svi sadržaji	Interaktivno predavanje	Elementi/ kriteriji vrednovanja rada na kolegiju (predavanja i seminara i vježbi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Edukacijska psihologija 1 – Psihologija učenja i poučavanja		
Studij	Nastavnički paket		
Semestar	I		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Rosanda Pahljina-Reinić		
Kabinet	F-356		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka za psihologiju		
Telefon	051 265 775		
e-mail	rosanda.pahljina-reinic@ffri.uniri.hr		
Suradnik na kolegiju	Vanja Brandić		
Kabinet	U-375 (Učiteljski fakultet)		
Vrijeme za konzultacije	Utorkom od 11:00 do 12:30 ili prema dogovoru e-mailom		
Telefon	051 265 805		
e-mail	vanja.brandic1@ufri.uniri.hr		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Klasično uvjetovanje u razredu; Operantno uvjetovanje u razredu; Modeliranje; Samoregulacija ponašanja i mentorstvo; Teorija obrade informacija; Konstruktivistička teorija učenja; Kognitivne i metakognitivne strategije; Primjena kognitivnih teorija učenja u poučavanju; Subjektivno procjenjivanje i objektivno mjerenje znanja; Alternativne metode procjene znanja			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon položenog ispita student će moći:			
1. opisati i objasniti učenje putem klasičnog i operantnog uvjetovanja u školi			
2. opisati i objasniti učenje opažanjem u školi			
3. opisati i objasniti proces obrade informacija i konstruktivističku teoriju učenja i njihovu primjenu u poučavanju			
4. opisati i objasniti mogućnosti primjene teorija učenja u poučavanju			
5. planirati nastavni sat uvažavajući konstruktivističke principe učenja			
6. primijeniti neke efikasne strategije učenja (mnemotehnike, sažimanje, postavljanje pitanja)			
7. opisati čimbenike kvalitetnog vrednovanja znanja			
8. opisati i primijeniti različite metode vrednovanja znanja učenika			
9. primijeniti normativni i kriterijski pristup ocjenjivanju			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo: Vježbe, Multimedija i mreža
			x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,50	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,80	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1,50	40
ZAVRŠNI ISPIT	1,20	30
UKUPNO		100
Opće napomene: <u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u> Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. - Tijekom nastave student može ostvariti 70% ocjenskih bodova. Kontinuirana provjera znanja 1 (kolokvij) Kolokvij se sastoji od zadataka objektivnog tipa, zadataka rješavanja problema i kratkih esejskih zadataka. Kriterij za dobivanje ocjenskih bodova je 50% točno riješenih zadataka. Kontinuirana provjera znanja 2 (samostalni zadaci) Izrada plana sata u konstruktivističkom okviru Sastavljanje zadataka za pismenu provjeru znanja i izrada rubrike za vrednovanje - Na završnom ispitu student može ostvariti 30% ocjenskih bodova. Ispit je pismeni. Sastoji se od pitanja esejskog tipa, zadataka rješavanja problema i praktičnog zadatka. Kriterij za dobivanje ocjenskih bodova je 50% točnih odgovora. Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:		
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
1. Kolić-Vehovec, S. (1999). <i>Edukacijska psihologija</i> . Filozofski fakultet, Rijeka.		
2. Vizek-Vidović. V., Vlahović-Štetić, V., Rijavec, M. i Miljković, D. (2003). <i>Psihologija obrazovanja</i> . Zagreb: IEP.		
IZBORNA LITERATURA		
1. Anderson, J.R. (1995). <i>Learning and memory: an integrated approach</i> . NY: John Wiley & Sons Inc.		
2. Brdar, I. i Rijavec, M. (1998). <i>Što učiniti kada dijete dobije lošu ocjenu?</i> Zagreb: IEP.		
3. Desforges, C. (2001). <i>Uspješno učenje i poučavanje: psihologijski pristupi</i> . Zagreb: Educa.		
4. Howe, M.J.A. (2002). <i>Psihologija učenja: priručnik za nastavnike</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap.		
5. Mackintosh, N.J. i Colman, A.M. (1995). <i>Learning and skills</i> . London: Longman.		
6. Slavin, R.E. (2012). <i>Educational psychology: Theory and practice</i> . Boston: Allyn & Bacon.		
7. Zarevski, P. (2007). <i>Psihologija pamćenja i učenja</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap.		
8. Woolfolk, A. (2016). <i>Edukacijska psihologija</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap.		

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su obvezni prisustvovati na 70% predavanja i vježbi.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Studenti će biti informirani usmeno tijekom nastave i putem sustava Merlin.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
U vrijeme konzultacija i elektroničkom poštom.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni ispit.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	9. i 23. 2. 2026. u 10:00h
Ljetni	24. 6. i 8. 7. 2026. u 10:00h
Jesenski	2. i 16. 9. 2026. u 10:00h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvod u Edukacijsku psihologiju. Osobine nastavnika i uspješno poučavanje.
2. tjedan	Bihevioristički pristupi učenju: Klasično uvjetovanje. Primjena principa učenja klasičnim uvjetovanjem: primjeri.
3. tjedan	Bihevioristički pristupi učenju: Operantno uvjetovanje. Primjena principa učenja operantnim uvjetovanjem: primjeri.
4. tjedan	Socijalno-kognitivistička teorija učenja. Razlikovanje klasičnog i operantnog uvjetovanja na primjerima.
5. tjedan	Kolokvij. Opservacijsko učenje u poučavanju. Karakteristike djelotvorne pohvale.
6. tjedan	Kognitivistički pristupi učenju i pamćenju: Teorija obrade informacija. Primjena principa teorije obrade informacija u poučavanju.
7. tjedan	<i>blagdani i neradni dani</i>
8. tjedan	Kognitivistički pristupi učenju i pamćenju: Konstruktivizam. Primjena konstruktivističke teorije učenja u poučavanju: Planiranje sata u konstruktivističkom okviru.
9. tjedan	Kognitivistički pristupi učenju i pamćenju: konstruktivizam. Pristupi poučavanju. Suradničko učenje. Učenje otkrivanjem. Primjena digitalne tehnologije u poučavanju.

10. tjedan	Metakognicija i strategije učenja. Poučavanje vještina učenja. Poučavanje vještina rješavanja problema; kritičko mišljenje.
11. tjedan	Procjenjivanje i mjerenje znanja. Čimbenici subjektivnosti u procjenjivanju znanja.
12. tjedan	<i>nema nastave</i>
13. tjedan	Zadaci objektivnog i esejskog tipa. Alternativne metode procjene. Primjena rubrika u vrednovanju pismenih radova učenika.
14. tjedan	Ocjenjivanje znanja. Primjena normativnog i kriterijskog ocjenjivanja na primjerima. Sastavljanje zadataka za pismenu provjeru znanja i izrada rubrike za vrednovanje.
15. tjedan	Pristupi i metode evaluacije rada nastavnika. Sastavljanje zadataka za pismenu provjeru znanja i izrada rubrike za vrednovanje.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1. Opisati i objasniti učenje putem klasičnog i operantnog uvjetovanja u školi	Klasično uvjetovanje u razredu. Operantno uvjetovanje u razredu.	predavanje, suradničko učenje, analiza primjera	- zadaci objektivnog i esejskog tipa i zadaci rješavanja problema (kolokvij) - zadaci esejskog tipa (pismeni ispit)
2. Opisati i objasniti učenje opažanjem u školi	Modeliranje. Samoregulacija ponašanja i mentorstvo.	predavanje, suradničko učenje, analiza primjera	- zadaci esejskog tipa i zadaci rješavanja problema (pismeni ispit)
3. Opisati i objasniti proces obrade informacija i konstruktivističku teoriju učenja i njihovu primjenu u poučavanju	Teorija obrade informacija. Konstruktivistička teorija učenja. Kognitivne i metakognitivne strategije. Primjena kognitivnih teorija učenja u poučavanju.	predavanje, video prikaz, demonstracija, suradničko učenje, analiza primjera, rješavanje problema, esej	- zadaci esejskog tipa i zadaci rješavanja problema (pismeni ispit)
4. Opisati i objasniti mogućnosti primjene teorija učenja u poučavanju	Klasično uvjetovanje u razredu. Operantno uvjetovanje u razredu. Modeliranje. Samoregulacija	predavanje, video prikaz, demonstracija, suradničko učenje, analiza primjera, rješavanje problema, esej	- zadaci esejskog tipa i zadaci rješavanja problema (pismeni ispit)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

	ponašanja i mentorstvo. Primjena kognitivnih teorija učenja u poučavanju.		
5. Planirati nastavni sat uvažavajući konstruktivističke principe učenja	Konstruktivistička teorija učenja. Primjena kognitivnih teorija učenja u poučavanju.	predavanje, analiza primjera, pismeni prikaz plana sata	- vrednovanje pismenog prikaza plana sata
6. Primijeniti neke efikasne strategije učenja (mnemotehnike, sažimanje, postavljanje pitanja)	Kognitivne i metakognitivne strategije.	rasprava, praktični rad	- zadaci esejskog tipa (pismeni ispit)
7. Opisati čimbenike kvalitetnog vrednovanja znanja	Subjektivno procjenjivanje i objektivno mjerenje znanja. Alternativne metode procjene znanja.	predavanje, rad u paru, analiza primjera	- zadaci esejskog tipa (pismeni ispit)
8. Opisati i primijeniti različite metode vrednovanja znanja učenika	Subjektivno procjenjivanje i objektivno mjerenje znanja. Alternativne metode procjene znanja.	predavanje, praktični rad (izrada rubrika, sastavljanje zadataka objektivnog tipa)	- zadaci esejskog tipa (pismeni ispit) - vrednovanje praktičnog zadatka izrade pismene provjere znanja i rubrike za vrednovanje
9. Primijeniti normativni i kriterijski pristup ocjenjivanju	Subjektivno procjenjivanje i objektivno mjerenje znanja.	predavanje, demonstracija, praktični zadatak	- vrednovanje praktičnog zadatka primjene pristupa ocjenjivanju (pismeni ispit)

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Osnove jezične kulture
Studij	Nastavnički paket
Semestar	I.
Akadska godina	2025./2026.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15 + 15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. Borana Morić-Mohorović
Kabinet	615
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Na stranicama Odsjeka za kroatistiku.
Telefon	265-676
e-mail	bmorice@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Fran Katarinčić, univ. mag. educ. philol. croat. et angl.
Kabinet	F – 606
Vrijeme za konzultacije	Na stranicama Odsjeka za kroatistiku.
Telefon	265 – 683
e-mail	fran.katarincic@ffri.uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Jezik kao sustav i jezik kao standard (sistemske norme i funkcionalne norme); standardni jezik i njegove norme; realizacija standardnoga jezika i funkcionalni stilovi (stilističke norme); elementi gramatičke (morfološke, sintaktičke) i leksičke norme; normativni priručnici (gramatike, rječnici, pravopisi) i način njihove uporabe. Pismeno izražavanje; ortografska (pravopisna) norma; pravopisna pravila; pravopisni priručnici; oblici pismenoga izražavanja i struktura teksta. Usmeno izražavanje; ortoepska norma; vrednote govornoga jezika (rečenična melodija, intonacija, rečenični naglasak). Jezik u funkciji struke; znanstveni stil kao jedan od funkcionalnih stilova standardnoga jezika; značajke i unutarstilska raslojavanja (stručni, popularnoznanstveni, znanstveni itd.); stručno nazivlje; terminologijski rječnici; hrvatski jednojezični rječnici; organizacija znanstvenoga/stručnoga teksta (pisanoga i/ili izgovorenoga). Administrativni stil; administrativne pisane forme (molba, žalba, poslovno pismo, izvještaj itd.).	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu studenti mogu: 11. samostalno interpretirati osnovne značajke hrvatskoga standardnoga jezika 12. iščitavati osnovna obilježja funkcionalnih stilova hrvatskoga standardnoga jezika te rubnih stilova u pismenom i usmenom komuniciranju te ih primjenjivati 13. identificirati i navesti (moguća) rješenja normativnih odstupanja na svim jezičnim razinama u suvremenoj javnoj jezičnoj uporabi, s posebnim naglaskom na jezik struke 14. u nastavi primjenjivati stečene spoznaje u pisanom (na nastavnom materijalu, prezentacijama, ploči i dr.) i usmenom izričaju (izlaganju, raspravi, ispitivanju i sl.) 15. samostalno pretraživati jezikoslovne priručnike i mrežne stranice te tumačiti prikupljene podatke.	

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			X multimedija i mreža
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	-	
Aktivnost u nastavi	0,25	20	
Kontinuirana provjera znanja	1,75	80	
ZAVRŠNI ISPIT	-	Nema završnoga ispita.	
UKUPNO	3	100	

Aktivnost u nastavi

Redovito pohađanje nastave, priprema za nastavu i sudjelovanje u njezinu tijeku. Planirane su dvije kratke pisane vježbe od kojih svaka nosi po **10 ocjenskih bodova**. U slučaju neopravdanoga kašnjenja s predajom vježbe studentu se od postignutih oduzima **5 ocjenskih bodova**.

Studenti trebaju zadržati kopiju radova do izvršavanja svih obveza u predmetu.

Kontinuirana provjera znanja i međuispiti

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave (domaći uradci, pisane vježbe i sl.).

Pišu se dva međuispita. Prvim se provjerava usvojenost pravopisne norme, a drugim pravopisne i gramatičke norme.

Oba međuispita nose po 40 ocjenskih bodova. Klasične se ocjene u ocjenske bodove preračunavaju na sljedeći način:

Izvrstan (5) – 36 – 40 bodova
Vrlo dobar (4) – 31 – 35 bodova
Dobar (3) – 25 – 30 bodova
Dovoljan (2) – 20 – 24 bodova.

Napomena: Prvi se međuispit piše sredinom prosinca, a drugi sredinom siječnja. **Uvjet je za izlazak na drugi međuispit pozitivno ocijenjen prvi međuispit.**

Eventualni će se popravci međuispita održati u vrijeme ispitnih rokova nositelja kolegija.

Pristup popravku međuispita

Pristup popravku međuispita (kolokvija) omogućit će se u dodatnom terminu :

– studentima koji su na pojedinom kolokviju u redovitom terminu ostvarili 15, odnosno 20 ili manje bodova;

– studentima koji zbog zdravstvenih razloga nisu mogli pristupiti polaganju kolokvija u redovitom terminu.

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnoga ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova
IV. LITERATURA	
OBVEZNA LITERATURA	
• Badurina, Lada – Marković, Ivan – Mićanović, Krešimir, <i>Hrvatski pravopis</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 2007. • Frančić, Anđela – Hudeček, Lana – Milica Mihaljević, <i>Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome standardnom jeziku</i>, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2005. ili 2006. • <i>Pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje</i> (http://pravopis.hr/). • Silić, Josip, <i>Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika</i>, Disput, Zagreb, 2006. • Težak, Stjepko – Babić, Stjepan, <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>, Školska knjiga, Zagreb (od) ⁷1992. • <i>Veliki rječnik hrvatskoga standardnog jezika</i>, Školska knjiga, 2015. • www.prirucnik.hr • http://savjetnik.ihjj.hr/	
IZBORNA LITERATURA	
• Anić, Vladimir, <i>Rječnik hrvatskoga jezika</i>, Novi Liber, Zagreb ³1998. (ili koje ranije izdanje). • Anić, Vladimir – Goldstein, Ivo, <i>Rječnik stranih riječi</i>, Novi Liber, Zagreb 1999. • Barić, Eugenija – Lončarić, Mijo – Malić, Dragica – Pavešić, Slavko – Peti, Mirko – Zečević, Vesna – Znika, Marija, <i>Hrvatska gramatika</i>, Školska knjiga, Zagreb 1995. • Frančić, Anđela – Petrović, B., <i>Hrvatski jezik i jezična kultura</i>, Visoka škola za poslovanje i upravljanje „Baltazar Adam Krčelić“, Zaprešić, 2013. • <i>Govorimo hrvatski</i> (jezični savjeti), www.hrt.hr. • <i>Hrvatski jezični portal</i>, Novi Liber, http://hjp.novi-liber.hr/index.php?show=baza. • <i>Hrvatski na maturi</i>, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2014., http://matura.ihjj.hr/ • <i>Rječnik hrvatskoga jezika</i>, ur. Jure Šonje, Leksikografski zavod – Školska knjiga, Zagreb 2000. • Silić, Josip i Pranjković, Ivo, <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>, Zagreb, 2005.	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti mogu izostati najviše 30 % sa sati predavanja i seminara. Za više izostanka studenti će dobiti dodatni seminar koji moraju predati do 1. valjače 2026. U slučaju opravdanoga duljeg izostanka student se o nastavi može informirati na konzultacijama nositelja kolegija ili e-poštom na adresu bmoric@ffri.uniri.hr i fran.katarincic@ffri.uniri.hr. Kašnjenje se tolerira do 5 minuta. U vrijeme nastave valja utišati zvuk na mobitelima i izbjegavati ulaske i izlaske. Od studenata se očekuje odgovornost u izvršavanju obaveza. Studenti su dužni aktivno sudjelovati u izvođenju nastave te provoditi zadatke što su im povjereni.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
• konzultacije • mrežne stranice Odsjeka za kroatistiku i Fakulteta • e-pošta	

• sustav za učenje na daljinu Merlin	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
• u vrijeme konzultacija • e-poštom • Nastavnik nije dužan u vrijeme tjednoga odmora i praznika pružati uslugu elektroničke komunikacije.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena. Nema završnoga ispita.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata https://www.ffri.uniri.hr/files/dokumentifakulteta/Pravilnik-stegovna_studenti_FFRI.pdf . O citiranju više na stranicama SVKRI-ja https://vodiczastudente.svkri.hr/citiranje-literature/ (posjet: kolovoz 2025.).	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	9. 2. u 8 sati 23. 2. u 8 sati
Ljetni	22. 6. u 8 sati 6. 7. u 8. sati
Jesenski	1. 9. u 8 sati 15. 9. u 8 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvod u kolegij.
2.	Jezik / književni jezik / jezične razine / jezikoslovno nazivlje.
3.	Tipologija normi.
4.	Pravopisna norma I.
5.	Pravopisna norma II.
6.	Gramatička norma I.
7.	Gramatička norma II.
8.	Gramatička norma III.
9.	Leksikologija i leksikografija.
10.	Funkcionalni stilovi.
11.	Stručno nazivlje.
12.	Jezično savjetništvo.
13.	Administrativni stil; administrativne pisane forme.
14.	Usmeno izražavanje; vrednote govorenoga jezika.
15.	Zaključno predavanje.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
I1. samostalno interpretirati osnovne značajke hrvatskoga standardnoga jezika	Jezik kao sustav i jezik kao standard (sistemske norme i funkcionalne norme); standardni jezik i njegove norme. Realizacija standardnoga jezika i funkcionalni stilovi (stilističke norme); elementi gramatičke (fonološke, morfološke, sintaktičke) i leksičke norme; normativni priručnici (gramatike, rječnici, pravopisi) i način njihove uporabe.	- frontalna nastava - rad na tekstu - vođene praktične vježbe	- pismene vježbe - pismeni međuispiti - vođeni zadaci
I2. iščitavati osnovna obilježja funkcionalnih stilova hrvatskoga standardnoga jezika te rubnih stilova u pismenom i usmenom komuniciranju te ih primjenjivati	Realizacija standardnoga jezika i funkcionalni stilovi (stilističke norme); elementi gramatičke (fonološke, morfološke, sintaktičke) i leksičke norme; normativni priručnici (gramatike, rječnici, pravopisi) i način njihove uporabe. Jezik u funkciji struke; znanstveni stil kao jedan od funkcionalnih stilova standardnoga jezika; značajke i unutarstilska raslojavanja (stručni, popularnoznanstveni, znanstveni, školski itd.); stručno nazivlje; terminologijski rječnici; hrvatski jednojezični rječnici; organizacija znanstvenoga/stručnoga teksta (pisanog i/ili izgovorenog); administrativni stil; administrativne pisane forme (molba, žalba, poslovno pismo, izvještaj itd.).	- frontalna nastava - rad na tekstu - samostalni rad	- pismene vježbe - pismeni međuispiti - vođeni zadaci - samostalni zadaci
I3. identificirati i navesti (moguća)	Pismeno izražavanje; ortografska (pravopisna) norma;	- frontalna nastava - rad na tekstu	- pismene vježbe - pismeni međuispiti

rješenja normativnih odstupanja na svim jezičnim razinama u suvremenoj javnoj jezičnoj uporabi, s posebnim naglaskom na jezik struke	pravopisna pravila; pravopisni priručnici; računalni pravopis (<i>spelling checker</i>) i način njegove uporabe; oblici pismenog izražavanja i struktura teksta. Jezik u funkciji struke; znanstveni stil kao jedan od funkcionalnih stilova standardnoga jezika; značajke i unutarstilska raslojavanja (stručni, popularnoznanstveni, znanstveni, školski itd.); stručno nazivlje; terminologijski rječnici; hrvatski jednojezični rječnici; organizacija znanstvenog/stručnog teksta (pisanog i/ili izgovorenog); administrativni stil; administrativne pisane forme (molba, žalba, poslovno pismo, izvještaj itd.).	- samostalni rad	- vođeni zadaci - samostalni zadaci
14. u nastavi primjenjivati stečene spoznaje u pisanom (na nastavnom materijalu, prezentacijama, ploči i dr.) i usmenom izričaju (izlaganju, raspravi, ispitivanju i sl.)	Pismeno izražavanje; ortografska (pravopisna) norma; pravopisna pravila; pravopisni priručnici; računalni pravopis (<i>spelling checker</i>) i način njegove uporabe; oblici pismenog izražavanja i struktura teksta. Jezik u funkciji struke; znanstveni stil kao jedan od funkcionalnih stilova standardnoga jezika; značajke i unutarstilska raslojavanja (stručni, popularnoznanstveni, znanstveni, školski itd.); stručno nazivlje; predavanja, rad na tekstu, ciljani zadatci ciljani zadatci terminologijski rječnici; hrvatski jednojezični rječnici; organizacija znanstvenog/stručnog teksta (pisanog i/ili izgovorenog); administrativni stil; administrativne pisane forme (molba, žalba, poslovno pismo, izvještaj itd.).	- frontalna nastava - rad na tekstu - samostalni rad	- pismene vježbe - pismeni međuispiti - vođeni zadaci - samostalni zadaci
15. samostalno pretraživati jezikoslovne	Realizacija standardnoga jezika i funkcionalni stilovi (stilističke norme); elementi gramatičke	- frontalna nastava - rad na tekstu - samostalni rad	- pismene vježbe - pismeni međuispiti - vođeni zadaci

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

priručnike i mrežne stranice te tumačiti prikupljene podatke.	(fonološke, morfološke, sintaktičke) i leksičke norme; normativni priručnici (gramatike, rječnici, pravopisi) i način njihove uporabe; pismeno izražavanje; ortografska (pravopisna) norma; pravopisna pravila; pravopisni priručnici; računalni pravopis (<i>spelling checker</i>) i način njegove uporabe; oblici pismenog izražavanja i struktura teksta. Jezik u funkciji struke; znanstveni stil kao jedan od funkcionalnih stilova standardnoga jezika; značajke i unutarstilski raslojavanja (stručni, popularnoznanstveni, znanstveni, školski itd.); stručno nazivlje; terminologijski rječnici; hrvatski jednojezični rječnici; organizacija znanstvenog/stručnog teksta (pisanog i/ili izgovorenog); administrativni stil; administrativne pisane forme (molba, žalba, poslovno pismo, izvještaj itd.).		- samostalni zadaci
---	--	--	---------------------

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Filozofija odgoja		
Studij	Nastavnički paket		
Semestar	I i III		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Aleksandra Golubović		
Kabinet	423		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
Telefon			
e-mail	aleksandra.golubovic@ffri.uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
- Uvod u kolegij filozofija odgoja - odabir i obrada najznačajnijih filozofa odgoja: Platon, J. J. Rousseau, John Dewey - analiza temeljnih filozofskih stavova filozofa odgoja - evaluacija temeljnih spoznajnih i etičkih teorija za filozofiju odgoja - intelektualna i moralna komponenta u odgoju - pregled odgojnih koncepcija kroz povijest filozofije - suvremena koncepcija filozofije odgoja			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Da studenti budu sposobni			
- opisati, definirati, objasniti, analizirati i vrednovati temeljne odgojne stavove filozofa odgoja polazeći od antičkih filozofa (Platon) pa sve do danas (osobito J. J. Rousseau, John Dewey). - da mogu opisati, objasniti i usporediti temeljne spoznajne i etičke teorije filozofa odgoja (kao i ovisnost etike o znanju). - da mogu opisati i objasniti rasprave (glavne poteškoće i izazove) suvremene filozofije odgoja - da studenti mogu primijeniti odgojne principe najznačajnijih filozofa odgoja (s ciljem unapređenja nastave).			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja X	Seminari	Konzultacije X	Samostalni rad X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA		MAX BROJ BODOVA

Pohađanje nastave	1	0
Kontinuirana provjera znanja 1 + aktivnost	0,75	35
Kontinuirana provjera znanja 2 + aktivnost	0,75	35
ZAVRŠNI ISPIT	0,5	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:**Varijanta 2 sa završnim ispitom**

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

- 1) Boran Berčić, *Filozofija* (sv. 1 – odabrana poglavlja), Ibis grafika, Zagreb 2012.
- 2) *Filozofska hrestomatija* 1-9 (odabrani dijelovi), Školska knjiga, Zagreb 1996.
- 3) Aleksandra Golubović, „Učiteljski poziv i odgajanje: razmatranje iz perspektive filozofije odgoja”, *Odgojno-obrazovne teme*, (2018), 1-2, str. 141-165.
- 4) Aleksandra Golubović, „Aktualnost Rousseauovih promišljanja filozofije odgoja s posebnim osvrtom na moralni odgoj”, *Acta Iadertina*, 10 (2013), 1, str. 25-36.
- 5) Aleksandra Golubović, „Filozofija odgoja”, *Riječki teološki časopis*, 36 (2010), 2, str. 609-623.
- 6) Nigel Warburton, *Filozofija* (odabrani dijelovi), Kružak, Zagreb 1999.
- 7) Milan Polić, *K filozofiji odgoja*, Znamen i Institut za pedagogijska istraživanja, Zagreb 1993.
- 8) Fernando Savater, *Etika za Amadora*, Zagreb 1998.
- 9) Pierre Hadot, *Duhovne vježbe i antička filozofija*, Sandorf+Mizantrop, Zagreb 2013.
- 10) Philip Kitcher, *The Main Enterprise of the World: Rethinking Education*, Oxford University Press, New York, 2022.

IZBORNA LITERATURA

1. Aleksandra Golubović, „Odgojne implikacije Kierkegaardove antropologije. Od antropologije do filozofije odgoja u misli Sorena Kierkegaarda”, *Diacovensia* 23 (2015), 2, str. 213-228.
2. Milan Polić, *Činjenice i vrijednosti*, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb 2006.
3. Luis Legrand, *Moralna izobrazba danas*, Zagreb 2001.
4. Lou Marinoff, *Platon, a ne prozak!*, Zagreb 2012.
5. Edgar Morin, *Odgoj za budućnost*, Zagreb 2002.
6. Steven M. Cahn, *Classic and Contemporary Readings in the Philosophy of Education*, New York, 1997.

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

7. <i>Filozofija odgoja</i> , ur. I. Čehok, Školska knjiga Zagreb 1997.	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti trebaju redovito pohađati nastavu. Kašnjenje se tolerira do 5 minuta. Tijekom nastave mobiteli trebaju biti utišani ili isključeni. Od studenata se očekuje aktivno sudjelovanje u nastavi te izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Web stranice Fakulteta, tj. odsjeka za filozofiju. Oglasne ploče odsjeka za filozofiju. Elektronička pošta. Tajništvo odsjeka za filozofiju.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
U vrijeme konzultacija Elektronička pošta.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni ili usmeni ispit	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima! Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	Vidi mrežne stranice odsjeka
Ljetni	
Jesenski	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
1. tjedan	Uvodni dio – predstavljanje kolegija, tj. izvedbenog plana
2. tjedan	Izazovi i poteškoće filozofije odgoja
3. tjedan	Odgoj i suvremenost
4. tjedan	Definicija, ciljevi, metode i principi filozofije odgoja
5. tjedan	Odgoj u antici (Sokrat – epistemologija i etika u službi odgoja)
6. tjedan	Intelektualni i moralni odgoj (poteškoće, izazovi i perspektive)
7. tjedan	Platon – filozofija politike i odgoj (izbor iz djela – <i>Država</i>)
8. tjedan	Aristotel – etika vrlina (izbor iz djela – <i>Nikomahova etika</i>)
9. tjedan	<u>Kolokvij 1 ili esej</u>
10. tjedan	J. J. Rousseau – <i>Emil ili o odgoju</i>
11. tjedan	John Dewey – suvremeni filozof odgoja (izbor iz djela)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

12. tjedan	Izazovi i perspektive odgoja budućnosti -
13. tjedan	Philip Kitcher – filozofija odgoja
14. tjedan	Philip Kitcher – filozofija odgoja
15. tjedan	<u>Kolokvij 2 – ili esej</u>
	(Napomena: u rasporedu nastave moguća su odstupanja i dogovor oko promjene nekih tema)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Opisivanje, objašnjavanje, analiziranje, interpretiranje, obrazlaganje i vrednovanje glavnih pozicija	Autori: Platon J.J. Rousseau J. Dewey i suvremeni filozofi odgoja	Čitanje i interpretiranje izvornih tekstova (odlomaka) glavnih autora, frontalni, individualni, rad u paru, interaktivno predavanje, kritičko argumentiranje odgojnih prijedloga	Rasprave, Diskusije Analize i kritička promišljanja i interpretacije
Analiziranje i argumentiranje	Glavne odgojne pozicije ključnih autora	Rasprave i diskusije tijekom nastave	Pisanje kolokvija 1 i 2 (ili izlaganje i pisanje eseja 1 i 2)
Analiziranje	Analize izvornih djela (odabranih tekstova)	Rasprave, diskusije, interaktivna predavanja	Pisanje eseja
Evaluiranje; vrednovanje	Autori, Pozicije, Tekstovi	Analize, Rasprave, Interaktivna predavanja	Pismeno ili usmeno ispitivanje

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Umjetnost i kritičko mišljenje
Studij	Nastavnički paket
Semestar	2., 4.
Akadska godina	2025./2026.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	20+10+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu: četvrtak, 8,15 -10,00; uč. 06 (napomena: zbog konferencijskih obveza predviđa se da će se neka predavanja organizirati vikendom i/ili u nekim drugim terminima)
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Iris Vidmar Jovanović
Kabinet	F-425
Vrijeme za konzultacije (dva termina)	Četvrtak, 10,30 – 12,00
Telefon	051 265-639
e-mail	ividmar@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Kako bi se istražili modusi kojima umjetnost potiče kritičko mišljenje, na kolegiju će se, nakon nekoliko uvodnih sati posvećenih kritičkom mišljenju, obrađivati sljedeće teme:	
1. Kognitivna vrijednost umjetnosti	
- estetski kognitivizam	
- književni darvinizam	
- teorija estetskog obrazovanja	
- teorije narativa i narativnog jastva, pouzdanost narativa naratora	
- retorika	
- književnost kao misaoni eksperimenti	
2. Razumijevanje djela i kognitivna estetika	
- kognitivni i emocionalni mehanizmi aktivni u procesu čitanja (gledanja) i interpretaciji djela (formulacija vjerovanja, razumijevanje viđenog sadržaja, predviđanje ishoda, razumijevanje likova, formiranje želja o razvoju radnje, emocionalne reakcije)	
- značenje i razumijevanje djela	
3. Argumentacijska i retorička snaga umjetnosti	
- umjetnost i refleksija svijeta (teorije mimesisa)	
- umjetnost i perspektive	
- argumentacija kroz umjetnost	
- umjetnost i društvene promjene	

4. Umjetnost i kritika

- književne teorije (marksizam, psihoanaliza, feministička kritika)
- etička dimenzija umjetnosti (umjetnost kao platforma za razmatranje etičkih pitanja)
- interpretacija umjetnosti
- umjetnost i pitanje dobrog života

Kako bi se ukazalo na doprinos ovih spoznaja u nastavi filozofije, praktični dio kolegija bit će posvećen radu na konkretnim djelima narativne umjetnosti, s naglaskom na procese interpretacije, diskusijskim grupama i samostalnim izlaganjima.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

- Očekuje se da će nakon odslušanog kolegija i položenih obveza studenti moći:
- 1. Analizirati umjetnička djela i uočiti, interpretirati i evaluirati mehanizme kojima djela potiču kritičko mišljenje i te mehanizme primijeniti u poučavanju filozofije, formulaciji filozofskih problema i analitičko-sintetičkoj razradi specifičnih filozofskih problema i stajališta
- 2. Identificirati konkretne društvene, etičke, političke itd. probleme kojima se umjetnik bavi u djelu i prepoznati metode koje koristi kako bi ih artikulirao (opisivanje, zastupanje određene hipoteze, ironija, metafora, misaoni eksperiment) i te metode primijeniti za tumačenje filozofskih problema unutar specifičnih filozofskih područja (primjerice, Shakespeareovo ispitivanje pojma vremena u sonetima; propitkivanje prirode jastva u Otelu, pitanje objektivizacije u pornografskoj umjetnosti, problem skepticizma u Matrixu)
- 3. Prepoznati valjane filozofske argumente u umjetničkim i van-umjetničkim kontekstima i zauzeti kritički stav o njima
- 4. Voditi debate i diskusijske grupe
- 5. Napisati esej s jasno iznesenom tezom i argumentiranim stajalištem
- 6. Osmisliti nastavne jedinice i metode poučavanja koje omogućuju razumijevanje i kritičko promišljanje o relevantnim filozofskim problemima kroz interakciju s umjetničkim djelima (primjerice, implementacija filma u nastavu s naglaskom na interpretaciji tematske dimenzije filma ili analiza kazališne predstave)

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x		x	x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	
Aktivnost u nastavi		
Kontinuirana provjera znanja	0,8	40
Esej	0,2	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO		100

Opće napomene:**Varijanta 2 sa završnim ispitom**

Tijekom semestra piše se jedan kolokvij koji nosi 40 ocjenskih bodova. Zadaci se sastoje od zadataka objektivnog tipa, zadataka nadopunjavanja, esejskih pitanja i zadataka analize tekstova. Studenti koji propuste polaganje ovog kolokvija ili ne ostvare dovoljan broj bodova moći će pristupiti jednom terminu ispravka prije kraja semestra.

Završni ispit sastoji se od zadataka objektivnog tipa, zadataka nadopunjavanja i esejskih pitanja, a moguće je ostvariti maksimalno 30 bodova.

Prije izlaska na završni ispit studenti su dužni predati seminarski rad na odabranu temu (30 ocjenskih bodova) od minimalno 3500 riječi.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Ocjena	Prijediplomski i diplomski studiji
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Za potrebe kolegija pripremit će se reader tekstova na temelju sljedećih izvora i odabranih primjera umjetničkih djela:

Appleman D. (2022), *Literature and the New Culture Wars*, Norton Professional Books

Davies S. (2013), *The Artful Species*, OUP

D'Olimpop L. (2024), *The Necessity of Aesthetic Education*, Bloomsbury Publishing

Flory, D. (2008), *Philosophy, Black film, film noir*, Penn state UP

hooks b. (2010), *Teaching critical thinking. Practical wisdom*. Routledge

Ema Sullivan-Bissett, Helen Bradley, and Paul Noordhof, (2017), *Art and Belief*, Oxford

Felski, R. (2011) *The Uses of Literature*, Wiley

Vidmar Jovanović, I. (2019), *Narrative Art, Knowledge and Ethics*, Rijeka: Filozofski fakultet Rijeka

Plantinga C. (2023), *Screen stories and moral education*, OUP

Wimmer L., Currie G., Friend S. & F.J. Ferguson (2022), "The Effects of Reading Narrative Fiction on Social and Moral Cognition: Two Experiments Following a Multi-Method Approach", *Scientific Study of Literature*, 11,2, 223-265

Wolterstorff N. (2015), *Art Rethought. The Social Practices of Art*, Oxford University Press

IZBORNA LITERATURA

Gilmore J. (2020), *Apt Imaginings: Feelings for Fictions and Other Creatures of the Mind*, OUP

Hooks b. (2009), *Reel to real: race, sex, and class at the movies*. Routledge

Boyd B. (2012), *Why Lyrics Last: Evolution, Cognition and Shakespeare's Sonnets*, Harvard UP

Burke M. & Troscianko E. ur. (2017), *Cognitive Literary Science*, OUP

Kind Amy (ed.) (2016), *Routledge Handbook of Philosophy of Imagination*, London: Routledge

Murdoch I. (1999), *Existentialists and Mystics: Writings on Philosophy and Literature*. New York: Allen Lane
The Penguin Press

Magee B. *Talking Philosophy. Dialogues with 15 Leading Philosophers*, OUP, 2001

Nagel T. *Mortal Questions*. Cambridge UP, 1979

Nagel T. *The View from Nowhere*, OUP, 1986

Nozick R. *The Examined Life*, Simon and Schuster, 1989

Vidmar I. (2013), „Filozofija i književnost o svijetu i čovjeku: isto a različito“, *Prolegomena* 12 (2) 2013: 285–313

Vidmar Jovanović, I. (2021), „Applied Ethical Criticism of Narrative Art“, *Etica and Politica*, XXIII, 2021, 3, pp. 443-459

Vidmar Jovanović, I. 82024), „On the (un)suitability of literature for moral education'. <i>Theoria</i> ,	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (uvažavaju se opravdani razlozi za izostanak). Kašnjenje se ne tolerira. Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
- E-kolegij na platformi Merlin - Mrežne stranice Fakulteta, tj. Odsjeka za filozofiju - Oglasne ploče Odsjeka za filozofiju - Elektronička pošta - Tajništvo Odsjeka za filozofiju	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
E-mail, konzultacije	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeni ispit	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata. Korištenje literature/bilješki/podataka za vrijeme kolokvija kao i prepisivanje nije dozvoljeno te se u tom slučaju dobiva 0 bodova.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	5.2.2026. 9,00
Ljetni	19.2.2026.9,00
Jesenski	Prema rasporedu
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
9.10.	Uvodno predavanje: uvod u kritičko mišljenje
16.10.	Kritičko mišljenje, filozofija i umjetnost
23.10.	Kognitivna osnova umjetnosti: estetski kognitivizam
30.10.	Kognitivna osnova umjetnosti: estetski kognitivizam
6.11.	Seminari: analiza umjetničkog djela (u dogovoru sa studentima)
13.11.	Kognitivna osnova umjetnosti: književni darvinizam
20.11.	Kognitivna osnova umjetnosti: empirijska evidencija
27.11.	Seminari: analiza umjetničkog djela
4.12.	Kolokvij
11.12.	Umjetnost, moralno rasuđivanje i moralna motivacija
18.12.	Umjetnost i društvena pravednost (rasizam, seksizam)
8.1.	Seminari: analiza umjetničkog djela
15.1.	Seminari: analiza umjetničkog djela

22.1.	Umjetnost i društvena pravednost (kultura otkazivanja)
28.1.	Seminari (analiza umjetničkog djela)
Napomena:	Izabrani tekstualni predlošci i prijedlozi umjetničkih djela predviđeni za predavanja, seminare i izradu seminarskih radova bit će nadopunjavani s odgovarajućim udžbenicima i člancima iz navedenih sekundarnih izvora. Koristit će se dodatna priručna literatura i/ili primjeri, ovisno o dostupnosti sadržaja i interesima studenata.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Analizirati umjetnička djela i uočiti, interpretirati i evaluirati mehanizme kojima djela potiču kritičko mišljenje i te mehanizme primijeniti u poučavanju filozofije, formulaciji filozofskih problema i analitičko-sintetičkoj razradi specifičnih filozofskih problema i stajališta	Filozofske teorije posvećene tematskim područjima kolegija; umjetnička djela	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, analiza i interpretacija djela	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi
Identificirati konkretne društvene, etičke, političke itd. probleme kojima se umjetnik bavi u djelu i prepoznati metode koje koristi kako bi ih artikulirao (opisivanje, zastupanje određene hipoteze, ironija, metafora, misaoni eksperiment) i te metode primijeniti za tumačenje filozofskih problema unutar specifičnih filozofskih područja	Filozofske teorije (tekstovi) i primjeri umjetničkih djela	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, analiza i interpretacija djela	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi
Prepoznati valjane filozofske argumente u umjetničkim i van-umjetničkim kontekstima i zauzeti kritički stav o njima	Umjetnička djela	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, grupni rad	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi
Voditi debate i diskusijske grupe	Umjetnička djela	Diskusija	Pismeni ispit Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi
Napisati esej s jasno	Filozofski	Rad na tekstu, diskusije, analiza	Pismeni ispiti

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

iznesenom tezom i argumentiranim stajalištem	tekstovi, primjeri umjetničkih djela	teksta	
Osmisliti nastavne jedinice i metode poučavanja koje omogućuju razumijevanje i kritičko promišljanje o relevantnim filozofskim problemima kroz interakciju s umjetničkim djelom	Izvedba nastavnog sata, analiza pristupa nastavnoj jedinici u seminarskom radu	Predavanja, rad na tekstu, diskusija, frontalni rad, individualni rad, grupni rad	Sudjelovanje i doprinos studenata na nastavi

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Edukacijska psihologija 2 - Individualne razlike i razredne interakcije		
Studij	Nastavnički paket		
Semestar	2.		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	4		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne		
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Barbara Rončević Zubković		
Kabinet	F-360		
Vrijeme za konzultacije	Dostupno na mrežnim stranicama		
Telefon	051 265 778		
e-mail	barbararz@ffri.uniri.hr		
Suradnik na kolegiju	Vanja Brandić		
Kabinet	U-375		
Vrijeme za konzultacije	Dostupno na mrežnim stranicama		
Telefon	265-805		
e-mail	vanja.brandic1@ufri.uniri.hr		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Inteligencija i učenje; Osobine ličnosti učenika i učenje; Motivacija i učenje; Interakcija među učenicima u razredu; Interakcija između nastavnika i učenika; Različiti pristupi održavanju discipline i rješavanju disciplinskih problema.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon položenog ispita student će biti u stanju:			
1. objasniti pojam inteligencije i njezin utjecaj na školsko postignuće 2. planirati nastavni sat uvažavajući različite vrste inteligencije 3. objasniti povezanost osobina ličnosti i samopoimanja sa školskim postignućem 4. opisati i objasniti motivacijske čimbenike uspješnosti u učenju 5. razlikovati tipove socijalnog statusa učenika u razredu i postupke za unaprjeđenje socijalnog statusa 6. opisati komponente odnosa učenika i nastavnika 7. primijeniti socijalne vještine za uspostavljanje pozitivne socijalne interakcije i za mijenjanje neprihvatljivog ponašanja učenika 8. razlikovati različite pristupe održavanju discipline i primijeniti vještine rješavanja problema discipline u školi			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x			x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo: vježbe
			x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA		MAX BROJ BODOVA

Pohađanje nastave	1,5	
Aktivnosti u nastavi	0,5	20
Kontinuirana provjera znanja	1	50
ZAVRŠNI ISPIT	1	30

Opće napomene:

Kontinuirana provjera znanja odnosi se na samostalni zadatak planiranja aktivnosti u nastavi na temelju modela razvoja interesa i trijarhične teorije inteligencije (20 bodova) i na provjeru znanja putem kolokvija (30 bodova), dok se kao aktivnost u nastavi boduju zadatci vezani uz socijalni status i razrednu disciplinu (ukupno 20 bodova). Iz svih zadataka student mora prikupiti najmanje 50% od mogućeg broja bodova za prolaz.

Završni ispit se sastoji od opisa nekoliko školskih situacija. Zadatak studenata je analizirati školsku situaciju i ponuditi primjerene postupke nastavnika vodeći se potpitanjima. Završni ispit se odnosi na sadržaj cijelog kolegija. Kriterij za prolaz je 50% (15 bodova).

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti najviše 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Ocjena	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Kolić-Vehovec, S. (1999). Edukacijska psihologija. Rijeka: Filozofski fakultet.
2. Vizek-Vidović, V., Vlahović-Štetić, V., Rijavec, M., Miljković, D. (2003). Psihologija obrazovanja. Zagreb: IEP.

IZBORNA LITERATURA

1. Kroflin, L., Nola, D. (ur.). (1987). Dijete i kreativnost. Zagreb: Globus.
2. Faber, A., Mazlish, E. (2000). Kako razgovarati s djecom da bi bolje učila. Zagreb: Mozaik knjiga.
3. Janković, J. (1996). Zločesti đaci genijalci. Zagreb: Alinea.
4. Neill, S. (1994). Neverbalna komunikacija u razredu. Zagreb: Educa.
5. Pintrich, P.R., Schunk, D.H. (1996). Motivation in education: Theory, research and application. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
6. Salovey, P., Sluyter, D.J. (1999). Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija. Pedagoške implikacije. Zagreb: Educa.
7. Winkel, R. (1996). Djeca koju je teško odgajati. Zagreb: Educa.
8. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su obvezni prisustvovati na 70% nastave.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Putem sustava Merlin.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
U terminu konzultacija osobno, putem sustava Merlin i e-maila.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Ispit je pisani. Sastoji se od pitanja problemskog tipa temeljenih na analizi školskih situacija.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	4.2.2026. u 10:00h 18.2.2026. u 10:00h
Ljetni	30.6.2026. u 10:00h 14.7.2025. u 10:00h
Jesenski	1.9.2025. u 11:00h 15.9.2026. u 11:00h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvod u kolegij Implicitne teorije inteligencije
2. tjedan	Inteligencija; određenje pojma, klasična shvaćanja Emocionalna inteligencija
3. tjedan	Teorija višestrukih inteligencija i trijarhična teorija inteligencije
4. tjedan	Osobine ličnosti i samopoimanje Ispitna anksioznost
5. tjedan	Teorije motivacije (intrinzična i ekstrinzična motivacija, socijalno-kognitivna teorija) Interes (zadatak)
6. tjedan	Atribucijska teorija motivacije Misaoni sklop
7. tjedan	Krug samoreguliranog učenja i motivacija za samoregulaciju Poticanje samoregulacije kod učenika
8. tjedan	Interakcija nastavnika i učenika: komunikacijske vještine Asertivnost i aktivno slušanje
9. tjedan	Kolokvij Suradnja nastavnika s roditeljima

10. tjedan	Interakcije među učenicima Tehnike poboljšanja sociometrijskog statusa (zadatak)
11. tjedan	Upravljanje razredom Školska pravila
12. tjedan	Pristupi održavanju discipline: rješavanje problema i restitucija
13. tjedan	Pristupi održavanju discipline (zadatak) Pristupi održavanju discipline: modifikacija ponašanja
14. tjedan	Gostujuće predavanje Osnove savjetovanja učenika i roditelja.
15. tjedan	Analiza školskih situacija – vježba Ispravak kolokvija, završni susret, evaluacija kolegija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti pojam inteligencije i njezin utjecaj na školsko postignuće	Inteligencija i učenje.	Predavanje, video prikaz, ispunjavanje upitnika	Zadaci objektivnog tipa i rješavanja problema (kolokvij i završni ispit)
Planirati nastavni sat uvažavajući različite vrste inteligencije	Inteligencija i učenje. Motivacija i učenje.	Predavanje, video prikaz, demonstracija, grupni rad, individualni rad, rješavanje problemskih situacija, pismeni prikaz plana sata	Vrednovanje studentskog planiranja aktivnosti u nastavi, Zadaci objektivnog tipa i rješavanja problema (kolokvij i završni ispit)
Objasniti povezanost osobina ličnosti i samopoimanja sa školskim postignućem	Osobine ličnosti učenika i učenje.	Predavanje, samostalni rad, rasprava	Zadaci objektivnog tipa i rješavanja problema (kolokvij i završni ispit)
Opisati i objasniti motivacijske čimbenike uspješnosti u učenju	Motivacija i učenje.	Predavanje, video prikaz, rad na tekstu, grupni rad, analiza primjera	Vrednovanje studentskog planiranja aktivnosti u nastavi, Zadaci objektivnog tipa i rješavanja problema (kolokvij i završni ispit)
Opisati komponente odnosa učenika i nastavnika	Interakcija između nastavnika i učenika.	Predavanje, analiza primjera, igranje uloga	Zadaci rješavanja problema (završni ispit)
Razlikovati tipove socijalnog statusa učenika u razredu i	Interakcija među učenicima u razredu.	Predavanje, metoda slagalice (suradničko učenje)	Vrednovanje uratka, zadaci rješavanja

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

postupke za unaprjeđenje socijalnog statusa			problema (završni ispit)
Primijeniti socijalne vještine za uspostavljanje pozitivne socijalne interakcije i za mijenjanje neprihvatljivog ponašanja učenika	Interakcija između nastavnika i učenika. Različiti pristupi održavanju discipline i rješavanju disciplinskih problema.	Predavanje, video prikaz, analiza primjera	Vrednovanje analize primjera, Zadaci rješavanja problema (završni ispit)

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Didaktika 1
Studij	Nastavnički paket
Semestar	II.
Akadska godina	2025/2026.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	2P+1V+0S
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja Prema rasporedu Vježbe Prema rasporedu Vježbe se održavaju svaka dva tjedna blok sat
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	-
Nositelj kolegija	prof.dr.sc. Anita Zovko
Kabinet	314
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom od 16 do 17 sati, te prema dogovoru drugim danima i/ili online
Telefon	051/265-716; 098328867
e-mail	anita.zovko@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Kolinda Vučinić, mag.paed
Kabinet	314
Vrijeme za konzultacije	nakon vježbi; po dogovoru; mailom
Telefon	0995321289
e-mail	kolinda.vucinic@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
• Temeljni didaktički pojmovi i didaktički sustav • Tipovi nastavnika i perspektive poučavanja • Nastavni plan, program i curriculum (godišnji i mjesečni izvedbeni program, školski kurikulum) • Planiranje i programiranje nastave (kurikularni pristup; kurikulum temeljen na očekivanim ishodima) • Didaktička načela i principi u procesu nastave i učenja • Metode i oblici rada u nastavi • Aktualni didaktički problemi i relevantni dokumenti	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Očekuje se da nakon izvršavanja svih programom predviđenih obveza studenti/studentice unaprijede ove opće kompetencije: - sposobnost kritičkog i kreativnog mišljenja; - sposobnosti analiziranja, sintetiziranja i vrednovanja; - sposobnosti planiranja i organiziranja; - sposobnosti učenja kroz timski i individualni rad; - sposobnosti upravljanja informacijama i njihova prezentiranja. Nakon izvršavanja svih programom predviđenih obveza, očekuje se da student/studentica razvije	

sljedeće specifične kompetencije, tj. da bude sposoban/sposobna:

- identificirati i objasniti didaktiku kao pedagošku disciplinu, te njen odnos prema drugim znanstvenim disciplinama
- identificirati i objasniti odnos didaktike i metodika
- definirati i objasniti temeljne didaktičke pojmove
- razlikovati tipove nastavnika i usporediti njihov utjecaj na nastavni proces
- nabrojati i objasniti elemente nastavnog procesa
- objasniti i razlikovati faze, pristupe i aspekte procesa planiranja i programiranja
- pravilno definirati i formulirati ciljeve i ishode učenja
- nabrojati i objasniti didaktička načela u procesu nastave i učenja
- kreirati i analizirati izvedbeni program (predmetni kurikulum) za jedan (odabrani) nastavni predmet
- kreirati i analizirati pripremu nastavne jedinice

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Kontinuirana provjera znanja 1 (Kolokvij 1)	1	25
Vježba 1 i 2	1	25+15
Kontinuirana provjera znanja 2 (Kolokvij 2)	1	35
UKUPNO	4	100

Opće napomene:

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Bognar, L., Matijević, M. (2002). Didaktika. Zagreb: Školska knjiga. (odabrana poglavlja)
Teorijski pristup i terminološka pitanja (str.13-36)
Odgojno-obrazovne strategije (str.267-298)
2. Lavrnja, I. (1998). Poglavlja iz didaktike. Rijeka: Pedagoški fakultet. (odabrana poglavlja)

Pojam, predmet i zadaci didaktike (str.7-11)
Temeljni pojmovi didaktike (str.12-17)
Cilj i zadaci nastave (str.18-22)
Planiranje i programiranje nastave (str.23-33)
Artikulacija i etape nastavnog procesa (str.34-45)
Principi u procesu nastave i učenja (str.54-68)
Pojam i klasifikacija metoda nastave i učenja (str.69-88)
Oblici (forme) rada u nastavi (str.89-101)
Artikulacija (strukturiranje) situacije učenja i nastave (str.102-113)

IZBORNA LITERATURA

1. Bezić, K., Strugar, V. (1998). Učitelj za treće tisućljeće. Zagreb: HPKZ.
2. Jensen, E. (2003). Super-nastava. Zagreb: Educa.
3. Kyriacou, C. (1995). Temeljna nastavna umijeća. Zagreb: Educa.
4. Meyer, H. (2002). Didaktika razredne kvake. Rasprave o didaktici, metodici i razvoju škole. Zagreb: Educa
5. Pastuović, N. (1999). Edukologija. Zagreb: Znamen.
6. Pratt, D.D. and Associates (1998). Five Perspectives on Teaching in Adult and Higher Education, Malabar: FL Krieger Publishing.
7. Pratt, D.D. (1992) Conceptions of teaching. Adult Education Quarterly, 42(4), 203-220.
8. Terhart, E. (2001), Metode poučavanja i učenja. Zagreb: Educa.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata/studentica očekuje se redovito pohađanje nastave i vježbi koje će se organizirati u učionici. Popis prisutnih studenata redovito će se voditi.

Poučavanje i učenje su procesi koje se ne može u potpunosti predvidjeti i egzaktno planirati, a u mnogočemu ovise ne samo o nastavniku, već i o grupi studenata (njihovim preferencijama, motivaciji za rad, opterećenosti, mjestu boravka, itd.). U tom kontekstu, studenti trebaju biti svjesni svoje odgovornost za ostvarivanje ciljeva nastave.

Ukoliko se kasni s predajom vježbi oduzimaju se ocjenski bodovi (3 boda za svaki tjedan kašnjenja). U slučaju neizvršavanja propisanog zadatka na vrijeme studentu/studentici koji želi nastaviti studij predmeta može se odrediti zadatak koji će u pravilu biti opsežniji i složeniji od onoga koji je bio izvorno zadan. U svakom slučaju, sve predmetom određene obveze trebaju biti izvršene do zadnjeg dana trajanja nastave u semestru u kojemu se predmet predaje, odnosno do unaprijed određenih rokova za predaju samostalnih vježbi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Informacije vezane za predavanja iz ovog kolegija definirat će se putem e-sustava Merlin, a prema potrebi slati će se na zajednički e-mail za pojedine studijske grupe.

Mole se studenti da redovito konzultiraju e-kolegij na sustavu Merlin.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti/studentice slobodno se mogu obratiti nastavnicama za bilo kakve informacije u vezi s predmetom, najbolje e-mailom, putem kojega mogu dogovoriti i vrijeme za konzultacije. Mole se studenti da poštuju vrijeme tjednog odmora nastavnika. Ukoliko od nastavnika u roku od 2 dana (isključujući dane tjednog odmora i praznike) ne dobiju odgovor na upit e-mailom, studenti se mole da ponovno pošalju upit. Radi komunikacije u predmetu, potrebno je da se studenti tijekom prvog tjedna

nastave upišu na kolegij u sustavu Merlin.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Na kolegiju nije predviđen završni ispit već se ocjena izvodi temeljem zbroja postignutih bodova aktivnosti tijekom nastave u kolegiju. Za svaku pojedinačnu aktivnost koja se ocjenjuj izrađuju se obrasci za vrednovanje, čime su studenti unaprijed upoznati sa svim elementima koji će se procjenjivati.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
Od studenata/studentica koji upisuju ovaj predmet prijeko je potrebno da se za uspješan rad znaju koristiti elektronskom poštom (čitati i slati poruke s privitkom), pretraživati Internet i baze podataka, koristiti se programom za obradu teksta (Microsoft Word), čitati dokumente u *.pdf formatu, i napraviti jednostavnu prezentaciju u programu Microsoft PowerPoint.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	-
Ljetni	23.06. u 17.00 i 07.07. u 17.00
Jesenski	02.09. u 17.00 i 16.09. u 17.00
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME – učionička nastava
1. tjedan	Teorijsko-metodološko utemeljenje didaktike
2. tjedan	Temeljni didaktički pojmovi
3. tjedan	Temeljni didaktički pojmovi (on- line nastava)
4. tjedan	Didaktičke teorije; Teorije o izboru sadržaja obrazovanja/nastave
5. tjedan	Gostujuće predavanje
6. tjedan	KOLOKVIJ 1
7. tjedan	Planiranje i programiranje
8. tjedan	Artikulacija nastave
9. tjedan	Nastavne metode; Oblici rada
10. tjedan	Gostujuće predavanje
11. tjedan	Didaktički principi
12. tjedan	Pedagoška klima (on-line nastava)
13. tjedan	Didaktička komunikacija
14. tjedan	Evaluacija rada na kolegiju
15. tjedan	KOLOKVIJ 2
VJEŽBE	
1. tjedan	Upoznavanje sa očekivanim ishodima i aktivnostima na vježbama Upute za rad na Vježbama iz Didaktike 1 Očekivanja studenata od kolegija Osvještavanje osobnog iskustva o obrazovanju – radionica Predzadatak Grupa 3 (anglistika, germanistika, filozofija, povijest, pov.umj.)
2. tjedan	Upoznavanje sa očekivanim ishodima i aktivnostima na vježbama

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

	Upute za rad na Vježbama iz Didaktike 1 Očekivanja studenata od kolegija Osvještavanje osobnog iskustva o obrazovanju – radionica Predzadatak Grupa 4 (HJK-1,HJK-2, talijanistika,psih.)
3. tjedan	Očekivani ishodi i kompetencije Cilj i zadaci nastave Bloom-ova taksonomija Upute za izradu Vježbe 1 – Godišnji izvedbeni program Grupa 3 (anglistika, germanistika, filozofija, povijest, pov.umj.)
4. tjedan	Očekivani ishodi i kompetencije Cilj i zadaci nastave Bloom-ova taksonomija Upute za izradu Vježbe 1 – Godišnji izvedbeni program Grupa 4 (HJK-1,HJK-2, talijanistika,psih.)
5. tjedan	Proces planiranja i programiranja nastavih faza Tipovi učitelja- zadatak 1 Grupa 3 (anglistika, germanistika, filozofija, povijest, pov.umj.)
6. tjedan	Proces planiranja i programiranja nastavih faza Tipovi učitelja- zadatak 1 Grupa 4 (HJK-1,HJK-2, talijanistika,psih.)
7. tjedan	Samostalan rad studenata
8. tjedan	Perspektive poučavanja Upute za Vježbu 2 - Priprema za izvođenje nastave (detaljna nastavna priprema) Grupa 3 (anglistika, germanistika, filozofija, povijest, pov.umj.)
9. tjedan	Perspektive poučavanja Upute za Vježbu 2 - Priprema za izvođenje nastave (detaljna nastavna priprema) Grupa 4 (HJK-1,HJK-2, talijanistika,psih.)
10. tjedan	Artikulacija situacije nastave i učenja "Škola za život" Grupa 3 (anglistika, germanistika, filozofija, povijest, pov.umj.)
11. tjedan	Artikulacija situacije nastave i učenja "Škola za život" Grupa 4 (HJK-1,HJK-2, talijanistika,psih.)
12. tjedan	Tehnologija i mediji u obrazovanju (koncept e-učenja) Suradničko učenje, grupni rad (formiranje grupa) Grupa 3 (anglistika, germanistika, filozofija, povijest, pov.umj.)
13. tjedan	Tehnologija i mediji u obrazovanju (koncept e-učenja) Suradničko učenje, grupni rad (formiranje grupa) Grupa 4 (HJK-1,HJK-2, talijanistika,psih.)
14. tjedan	Priprema za kolokvij 2 Evaluacija rada na vježbama iz kolegija Didaktika 1 Grupa 3 (anglistika, germanistika, filozofija, povijest, pov.umj.)
15. tjedan	Priprema za kolokvij 2

Evaluacija rada na vježbama iz kolegija Didaktika 1
Grupa 4 (HJK-1,HJK-2, talijanistika,psih.)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
identificirati i objasniti didaktiku kao pedagošku disciplinu, te njen odnos prema drugim znanstvenim disciplinama	Pojam, predmet i zadaci didaktike Teorijsko-metodološko utemeljenje didaktike	- Predavanje - Rad na tekstu - Diskusija Frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit (kolokvij)
identificirati i objasniti odnos didaktike i metodika	- Osnovni pojmovi didaktike, - Definicija didaktike, - Metodika odgoja, Metodika obrazovanja	- Predavanje - Rad na tekstu - Diskusija Frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit (kolokvij)
definirati i objasniti temeljne didaktičke pojmove	Temeljni pojmovi didaktike, odgoj, obrazovanje, učenje, poučavanje, nastava	- Predavanje - Rad na tekstu - Diskusija - Frontalni rad, individualni rad Izrada pojmovnika	Pismeni ispit (kolokvij)
razlikovati tipove nastavnika i usporediti njihov utjecaj na nastavni proces	- Povijesni i suvremeni didaktički sistemi, - Učitelj kao bitan čimbenik odgojno obrazovnog ozračja, - Perspektive poučavanja,	- Predavanje - Rad na tekstu - Diskusija Frontalni rad, individualni rad - Analiza vlastitog stila poučavanja (rješavanje anketnog upitnik) Izdvojiti prednosti i nedostatke	Pismeni ispit (kolokvij) Zadatak izvedbe, kritički osvrt
nabrojati i objasniti elemente nastavnog procesa	- Cilj i zadaci nastave i učenja, - Pojam i klasifikacija metoda	- Predavanje - Rad na tekstu - Diskusija - Frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit (kolokvij)

	nastave i učenja, Oblici rada u nastavi		
objasniti i razlikovati faze, pristupe i aspekte procesa planiranja i programiranja	• Odgojno obrazovne strategije, • Planiranje i programiranje nastave, • Principi u procesu nastave i učenja, • Artikulacija situacija učenja i nastave, Artikulacija nastave i faze nastavnog procesa	• Predavanje • Rad na tekstu • Diskusija • Frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit (kolokvij)
pravilno definirati i formulirati ciljeve i ishode učenja	• Cilj i zadaci nastave, • ilj i zadaci odgoja i obrazovanja, • Svrha i ciljevi učenja • Očekivani ishodi i kompetencije	• Predavanje • Rad na tekstu • Diskusija • Frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit (kolokvij)
nabrojati i objasniti didaktička načela u procesu nastave i učenja	• Principi u procesu nastave i učenja,	• Predavanje • Rad na tekstu • Diskusija • Frontalni rad, individualni rad	Pismeni ispit (kolokvij)
kreirati i analizirati izvedbeni program (predmetni kurikulum) za jedan (odabrani) nastavni predmet	• Planiranje i programiranje, • Izvedbeni program	• Izraditi i konstruirati program prema uputama	Zadatak izvedbe
kreirati i analizirati pripremu nastavne jedinice	• Planiranje i programiranje, • Priprema za izvođenje nastave ili drugog oblika odgojno-obrazovnog rada	• Izraditi i konstruirati program prema uputama	Zadatak izvedbe

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Poučavanje učenika s posebnim potrebama		
Studij	Nastavnički paket		
Semestar	2.		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	4		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	prof. dr.sc. Tamara Martinac Dorčić		
Kabinet	F-358		
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
Telefon	265 766		
e-mail	tamaramd@ffri.uniri.hr		
Suradnik na kolegiju			
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Tko su učenici s posebnim potrebama? Podrška učenicima s teškoćama pri uključivanju u redovni odgojno-obrazovni sustav. Intelektualne teškoće. Specifične teškoće učenja. Poremećaji komunikacije, jezika i govora. Poremećaji iz autističnog spektra. Tjelesna oštećenja i kronične bolesti. Oštećenja sluha. Oštećenja vida. Poremećaji u ponašanju i emocionalnom doživljavanju. Poremećaj pažnje i hiperaktivnost. Darovita djeca.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Očekuje se da će nakon položenog ispita iz kolegija Psihologija učenika s posebnim potrebama studenti moći:			
1. Razlikovati osnovne značajke učenika s različitim vrstama teškoća u razvoju te darovitih učenika.			
2. Objasniti mogućnosti podrške učenicima s teškoćama pri uključivanju u odgojno-obrazovni sustav.			
3. Opisati primjerene metode rada s učenicima različitih kategorija posebnih potreba.			
4. Izraditi primjer individualiziranog odgojno-obrazovnog programa za učenika s teškoćom u razvoju.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x			x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA		MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1		-
Kontinuirana provjera znanja 1	1		35
Kontinuirana provjera znanja 2	1		35
Kontinuirana provjera znanja 3	1		30

ZAVRŠNI ISPIT	-	-
UKUPNO	4	100
Opće napomene:		
Varijanta 1 bez završnog ispita		
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.		
Kontinuirana provjera znanja 1 i 2 (međuispiti)		
Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave putem međuispita. Studenti su obavezni položiti 2 međuispita. Svaki se međuispit sastoji od zadataka višestrukog izbora, zadataka nadopunjavanja i kratkih esejskih zadataka. Kriterij za dobivanje bodova je 50% od ukupnih bodova na međuispitu.		
Kontinuirana provjera znanja 3 (samostalni zadatak)		
Zadatak je studenta izraditi prijedlog Individualiziranog kurikulumu za učenika s teškoćom u razvoju te primjer prilagodbe materijala za određenu nastavnu jedinicu iz područja svoje struke.		
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:		
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
1. Ivančić. Đ. (2010). Diferencirana nastava u inkluzivnoj školi – procjena, poučavanje i vrednovanje uspjehnosti učenika s teškoćama. Zagreb: Alka script.		
2. Kiš-Glavaš, L. (Ur.) (2012). Studenti s invaliditetom – opće smjernice. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu.		
3. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap (poglavlje: Razlike među učenicima i potrebe učenja)		
IZBORNA LITERATURA		
1. Bouillet, D. (2010). Izazovi integriranog odgoja i obrazovanja. Zagreb: Školska knjiga.		
2. Bouillet, D. (2019). Inkluzivno obrazovanje: Odabrane teme. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.		
3. Davis, R.D., Braun, E.M. (2001). Dar disleksije: zašto neki od najpametnijih ljudi ne znaju čitati i kako mogu naučiti. Zagreb: Alinea.		
4. Cvetković-Lay, J., Sekulić-Majurec, A. (1998). Darovito je, što ću s njim? Zagreb: Alinea.		
5. Igrić, Lj. (2015). Osnove edukacijskog uključivanja. Zagreb: Školska knjiga.		
6. Kirk, S., Gallagher, J.J., Coleman, M.R., Anastasiow, N. (2009). Educating exceptional children. Boston: Houghton Mifflin Company.		
7. Krampač-Grljušić, A., Marinić, I. (2007). Posebno dijete – priručnik za učitelje u radu s djecom s posebnim obrazovnim potrebama. Osijek: Grafika.		
8. Mićanović. M. (2008). Poučavanje učenika s autizmom – školski priručnik. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje.		
9. Velki, T. (2018). Priručnik za rad s hiperaktivnom djecom u školi. Jastrebarsko: Slap.		
10. Vicić. M. (1996). Metodika odgojno obrazovnog i rehabilitacijskog rada za djecu i mladež s mentalnom retardacijom. Zagreb: Hrvatsko društvo defektologa.		

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Očekuje se redovito prisustvovanje i aktivno sudjelovanje u nastavi.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Sustav za e-učenje Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

U terminima konzultacija i putem e-maila

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Ovaj kolegij nema završnog ispita. Ukupna ocjena uspjeha se temelji na kontinuiranoj provjeri znanja tijekom nastave.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Ukoliko student ne pristupi međuispitu (ili ne dobije ocjenске bodove) ima priliku za popravni međuispit. Ispravku međuispita student može pristupiti u terminu ispitnih rokova.

U okviru kolegija planirana su gostovanja stručnjaka iz prakse zbog čega može doći do malog odstupanja u terminima održavanja predavanja o čemu će studenti biti pravovremeno obavješteni.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	-
Ljetni	18. 6. i 2. 7. 2026. u 9
Jesenski	1. 9. i 15. 9. 2026. u 9

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
1. tjedan	Uvod u kolegij
2. tjedan	Tko su učenici s posebnim potrebama?
3. tjedan	Podrška učenicima s teškoćama pri uključivanju u redovni odgojno-obrazovni sustav
4. tjedan	Intelektualne teškoće
5. tjedan	Školovanje učenika s teškoćama u razvoju po posebnom programu
6. tjedan	Specifične teškoće učenja
7. tjedan	Poremećaji komunikacije, jezika i govora
8. tjedan	Poremećaji iz spektra autizma
9. tjedan	1. Međuispit
10. tjedan	Tjelesna oštećenja i kronične bolesti
11. tjedan	Oštećenja sluha
12. tjedan	Poremećaji pažnje i hiperaktivnost Poremećaji u ponašanju i emocionalnom doživljavanju
13. tjedan	Darovita djeca

14. tjedan	2. Međuispit
15. tjedan	Univerzalni dizajn
Vježbe	
DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Stavovi prema osobama s invaliditetom
2. tjedan	Motivacija za rad s učenicima s teškoćama u razvoju
3. tjedan	Inicijalna procjena (Lista procjena; MAPS tehnika)
4. tjedan	Video prikaz: Djeca ljubavi
5. tjedan	Disleksija Priprema za samostalni zadatak
6. tjedan	
7. tjedan	
8. tjedan	Video prikaz i osvrt: Poremećaj iz spektra autizma
9. tjedan	
10. tjedan	
11. tjedan	Gostovanje: studenti s invaliditetom
12. tjedan	Oštećenja vida
13. tjedan	Daroviti učenici
14. tjedan	Individualizirani kurikulum i prilagodba materijala
15. tjedan	

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Razlikovati osnovne značajke učenika s različitim vrstama teškoća u razvoju te darovitih učenika.	Tko su učenici s posebnim potrebama? Intelektualne teškoće Specifične teškoće učenja Poremećaji komunikacije, jezika i govora Poremećaji iz autističnog spektra Tjelesna oštećenja i kronične bolesti Oštećenja sluha Oštećenja vida Poremećaji u ponašanju i emocionalnom doživljavanju Poremećaj pažnje i hiperaktivnost Darovita djeca	Predavanje Demonstracija (video prikaz) Demonstracija (prikaz slučaja) Samostalno učenje	Zadaci objektivnog tipa na međuispitu Zadaci esejskog tipa na međuispitu
Objasniti mogućnosti podrške učenicima s	Podrška učenicima s teškoćama pri	Predavanje Rasprava	Zadaci objektivnog tipa na međuispitu

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

teškoćama pri uključivanju u odgojno-obrazovni sustav.	uključivanju u redovni sustav		Zadaci esejskog tipa na međuispitu
Opisati primjerene metode rada s učenicima različitih kategorija posebnih potreba.	Intelektualne teškoće Specifične teškoće učenja Poremećaji komunikacije, jezika i govora Poremećaji iz autističnog spektra Tjelesna oštećenja i kronične bolesti Oštećenja sluha Oštećenja vida Poremećaji u ponašanju i emocionalnom doživljavanju Poremećaj pažnje i hiperaktivnost Darovita djeca	Predavanje Demonstracija (prikaz slučaja) Rasprava Samostalno učenje	Zadaci esejskog tipa na međuispitu Vrednovanje samostalnog uratka
Izraditi primjer individualiziranog odgojno-obrazovnog programa za učenika s teškoćom u razvoju	Podrška učenicima s teškoćama pri uključivanju u redovni sustav Intelektualne teškoće Specifične teškoće učenja Poremećaji komunikacije, jezika i govora Poremećaji iz autističnog spektra Tjelesna oštećenja i kronične bolesti Oštećenja sluha Oštećenja vida Poremećaji u ponašanju i emocionalnom doživljavanju Poremećaj pažnje i hiperaktivnost	Predavanje Analiza primjera Samostalno učenje Suradničko učenje Rasprava	Vrednovanje samostalnog uratka

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Država, zajednica, prava i pojedinac
Studij	Nastavnički paket
Semestar	2., 4.
Akadska godina	2025./2026.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da, engleski jezik.
Nositelj kolegija	Prof. dr.sc. Elvio Baccarini
Kabinet	F-418
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051 265-641
e-mail	elvio.baccarini@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Doc. dr. sc. Ivan Cerovac
Kabinet	F-424
Vrijeme za konzultacije (odrediti jedan termin)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
e-mail	icerovac@ffri.uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Prvi segment sadržaja ponudit će studentima (i s njima razrađivati) metaetičku problematiku, to jest filozofsku (epistemološku, ontološku, jezičko-filozofsku, logičku) raspravu o etici. Prikazat će se i raspravljati najvažniji smjerovi u toj domeni: kognitivizam (skup teorija koje tvrde da postoji govor o moralnim istinama, i to u obliku intuicionističkog i naturalističkog realizma - barem neka vjerovanja o moralu su istinita -, i antirealizma – ne postoji moralna stvarnost -, iako mi nastojimo o njoj govoriti) i antikognitivizam (skup teorija koje tvrde da moralni govor ni ne želi prikazati moralne istine, već izražavati subjektivna stanja, posebnu vrstu emocija, ili univerzalne preskripcije). Prioritet se, kao što je uočljivo, daje suvremenim raspravama, ali će se za svaki prikazani i raspravljani smjer ukazivati na vezu s klasicima iz povijesti filozofije (na primjer, veza između Platona, Reida i suvremenog intuicionizma, ili između Hume-a i suvremenog emotivizma; veza između aristotelovsko-tomističke tradicije i oblike suvremenog naturalističkog aristotelizma). U tom sklopu, nakon uvoda u kojem će se prikazati Kantov prijedlog u svojim temeljnim elementima, raspravljat će se o kantovskim modelima u suvremenim verzijama, to jest u onoj strogo racionalističkoj, po kojoj se do ispravnih moralnih stavova dolazi dedukcijom (npr. Hare, Gewirth), i u onoj konstruktivističkoj (npr. Rawls, Korsgaard). Nakon rasprave o ukazanim metaetičkim pozicijama, razrađuje se zaključak o raspravi između relativizma i univerzalizma. Kao posebna cjelina razmatrat će se odnos etike i psihologije, odnosno rasprava o motivacijskoj snazi moralnih stavova, te će se studentima predložiti, i s njima raspravljati, razlika između internalizma (pozicije po kojoj su moralni stavovi sami po sebi motivacijski) i eksternalizma (poziciji po kojoj moralni stavovi nisu sami po sebi motivacijski). Naredna je tematska cjelina posvećena prikazu i raspravi o moralnim teorijama: kantovske, odnosno deontološke teorije (u kojima dominiraju pojmovi dužnosti i prava, to jest temeljni etički pojmovi - pravo i dužnost -, koji nameću svoju važnost neovisno o preferencijama i nagonima pojedinaca, te iznad korisnosti); utilitarizam (skup teorija koje postavljaju korisnost – to jest maksimizaciju zadovoljstva, sreće, preferencija, itd. -, kao centralni pojam u moralu); etika vrlina (u	

kojima je temeljni kriterij afirmacija vrline, bilo da se za njih smatra da su vezane za ljudsku prirodu, ili da se tvrdi da ovise o pojedinim zajednicama) i pojam 'dobro'.

Na kraju, studentima se nudi rasprava iz primijenjene etike. Obuhvaćene teme su: društvene nejednakosti i siromaštvo, etika okoliša, teme iz bioetike (pojam osobe koja ima prava ili moralnu vrijednost, pobačaj, liječnički potpomognuta oplodnja, primjena genetike, određenje smrti, eutanazija, presađivanje dijelova ljudskog tijela, pravo na liječničku zaštitu), moralni problemi iz spolnosti i odnosa između spolova, jednakost i inverzna diskriminacija, prava životinja, poslovna etika, zločini i kažnjavanje, moral i politika, etika rata.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon položenog ispita studenti će moći: - razumjeti, analizirati i uspoređivati temeljne metodološke pristupe u filozofskoj raspravi o moralu (uz naglašavanje važnosti spoznaja iz drugih područja: teorija spoznaje, ontologija, filozofija jezika, logika) i razviti kritički stav o tome - razumjeti, analizirati i uspoređivati dominantne moralne teorije i sami pokušati ustanoviti koja od tih teorija najbolje može ponuditi kritičku podlogu za njihove početne moralne intuicije (odnosno, da ustanove trebaju li revidirati moralne intuicije nakon upoznavanja s moralnim filozofskim teorijama) - primijeniti teorijske postavke moralne filozofije u stvarne situacije.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave/aktivnost	1	10
Kontinuirana provjera znanja	1.5	60
ZAVRŠNI ISPIT	0.5	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:**Varijanta sa završnim ispitom**

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

B. Barry, *Kultura i jednakost*, Zagreb, Jesenski i Turk, 2006.

M. Nussbaum, <i>Frontiers of Justice. Disability, Nationality, Species Membership</i> , Cambridge, Harvard University Press, 2006.	
IZBORNA LITERATURA	
A. Buchanan, <i>Justice, Legitimacy, Self-Determination: Moral Foundation for International Law</i> , Oxford, Oxford University Press, 2004. D. Boucher, <i>Political Theories of International Relations from Thucydides to the Present</i> , Oxford, Oxford University Press, 1998. J. Cohen, <i>For a Democratic Society</i> , u Freeman, S. (ur.), <i>The Cambridge Companion to Rawls</i> , Cambridge, Cambridge University Press, 2003., str. 86-138. D. Miller, <i>Justice for Earthlings</i> , Cambridge, Cambridge University Press, 2014. R. Martin, D.A. Reidy (ur.), <i>Rawls's Law of People</i> , Oxford, Blackwell, 2007. P. Pettit, <i>The Common Mind. An Essay on Psychology, Society, and Politics</i> , Oxford, Oxford University Press, 1993., str. 165-175. T. Pogge, <i>World Poverty and Human Rights</i> , 2002. T. Pogge, <i>Real World Justice</i> , 2005. M. Ridge, <i>Hobbesian Public Reason, „Ethics“</i> , 3, 108, str. 538-568 M. Walzer, <i>Just and Unjust Wars</i> , New York, Basic Books, 2000	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su dužni redovito pohađati nastavu.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Usmenim i pisanim priopćenjima na nastavi; Merlin; mail; oglasnom pločom; web stranicama.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Merlin, mail i konzultacije.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Završni pismeni ispit.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata. Nakon svakoga ispitnoga roka organizirat će se upisivanje ocjena, na kojemu studenti i studentice nisu obvezni dolaziti, ali mogu doći radi obrazloženja ocjena. Obrazloženje ocjena se neće izvršavati na druge načine i u drugim terminima. Ocjenjivanje se vrši sukladno s Pravilnikom o ocjenjivanju donesenim akademske godine 2008/2009. Studenti pišu jedan kolokvij na kojem moraju riješiti 40% na preddiplomskom studiju da bi izašli na ispit. Kolokvij sadrži 60 bodova. Dozvoljen je samo jedan ispravak kolokvija i to samo u slučaju negativne ocjene. Aktivnost na nastavi uključuje prisustvo na nastavi i sudjelovanje u raspravi uz pitanja pojašnjavanja (maksimalno 4 boda), sudjelovanje u raspravi uz originalni kreativni doprinos (maksimalno 5-8 bodova) i sudjelovanje u raspravi uz originalni posebno kreativni doprinos (9-10).	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	Dostupno na mrežnim stranicama/ stranicama Odsjeka
Ljetni	Dostupno na mrežnim stranicama/ stranicama Odsjeka

Jesenski	Dostupno na mrežnim stranicama/ stranicama Odsjeka
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
1./2.	Multikulturalizam i jednaki tretman
3./4.	Strategija privatizacije
5./6.	Dinamika identiteta: asimilacija, akulturacija i različitost
7./8.	Teorije grupnih prava
9./10.	Liberalne države i neliberalne religije
11./12	Javni interes u umjetnosti i obrazovanju
13.	Kolokvij
14.	Multikulturalizam i sposobnosti (Martha Nussbaum)
15.	Multikulturalizam i sposobnosti (Martha Nussbaum)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Interpretirati te kategorizirati i razlikovati temeljne pojmove i teorijske dvojbe u filozofskoj raspravi o etici	Multikulturalizam Egalitarni liberalizam Rodna ravnopravnost	- predavanja - diskusije	- kolokvij - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Kreativno upotrebljavati stečene spoznaje, samostalnom interpretacijom novih srodnih tematika	Isto kao i gore navedeno + nove teme na koje studenti naiđu tijekom samostalnog proučavanja etičkih pitanja	- predavanja - diskusije	- kolokvij - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Povezati rasprave uže vezane za filozofskoetičke teme i spoznaje iz drugih područja	Isto kao i gore navedeno	- predavanja - diskusije	- kolokvij - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Demonstrirati svoje već navedene vještine u sklopu rasprava o aktualnim pitanjima u suvremenom svijetu	Isto kao i gore navedeno	- predavanja - diskusije	- kolokvij - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj		
Studij	Nastavnički paket		
Semestar	II. / IV.		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	1P+1S+1V		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Nena Rončević		
Kabinet	F-315		
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	ponedjeljkom od 11 do 12 ili u drugo vrijeme prema prethodnom dogovoru, obavezna najava putem emaila		
Telefon	051 265720		
e-mail	nena.roncevic@ffri.uniri.hr		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
- Definicije i različiti pristupi paradigmi održivog razvoja. (I1) - Tri temeljne dimenzije održivog razvoja (ekološki, ekonomski i socio-kulturni aspekt održivosti). Građanstvo održivosti – ekološka, ekonomska i politička pismenost (I1, I2) - Obrazovanje za održivi razvoj - politike i prakse (I1, I2)			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon izvršavanja studijskih obveza u predmetu očekuje se da studenti razviju ove opće kompetencije: - kritičko mišljenje - sposobnost analiziranja i sintetiziranja; - sposobnost učenja rješavanjem problema; - sposobnost primjene znanja u praksi; - sposobnost prilagodbe novim situacijama i upravljanjem informacijama; - sposobnost da rade samostalno i u timu.			
Od specifičnih kompetencija, očekuje se da studenti: - opisati i objasniti što je paradigma odgoja i obrazovanja za održivi razvoj; - kao nastavnici/učitelji moći će sudjelovati u procesima planiranja, pripreme, izvedbe i vrednovanja projekata u području odgoja i obrazovanja za održivi razvoj			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x		x	x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,5	0	
Seminarski rad	1	10	
Projekt	1,5	60	
Usmeni ispit (završni)	1	30	

UKUPNO		100
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
1. Kriteriji kvalitete za OOR-škole, Obrazovanje za održivi razvoj u školama – smjernice za razvoj kriterija kvalitete Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, 2010 Dostupno online na: https://www.azoo.hr/izdavacka-djelatnost-arhiva/kriteriji-kvalitete-za-oor-skole/ 2. Obrazovanje za održivi razvoj. Priručnik za osnovne i srednje škole, Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, 2011 Dostupno online na: https://www.azoo.hr/app/uploads/uvezeno/datoteke/oor-2011-web-1536877547.pdf 3. Rončević N., Rafajac B. (2012) Održivi razvoj – izazov za sveučilište? Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka 4. (2019) Kurikulum međupredmetne teme Održivi razvoj za osnovne i srednje škole https://mzo.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/Publikacije/Medupredmetne/Kurikulum%20medupredmetne%20teme%20Odrzivi%20razvoj%20za%20osnovne%20i%20srednje%20skole.pdf		
IZBORNA LITERATURA		
1. Anđić, D. (2010). <i>Škole u promicanju odgoja i obrazovanja za održivi razvoj</i> doktorska disertacija, Filozofski fakultet u Rijeci 2. Barnett, R., & Jackson, N. (Eds.). (2019). <i>Ecologies for Learning and Practice: Emerging Ideas, Sightings, and Possibilities</i> (1st ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9781351020268 3. Bianchi, G., Pisiotis, U., Cabrera Giraldez, M. (2022) <i>GreenComp – Europski okvir kompetencija za održivost</i>. Bacigalupo, M., Punie, Y. (Ur.), EUR 30955 HR, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, doi:10.2760/41834, JRC128040. https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/bc83061d-74ec-11ec-9136-01aa75ed71a1 4. Carson R. (1962). <i>Silent Spring</i>, Houghton Mifflin 5. Cifrić, I (2007.) <i>Bioetička ekumena. Odgovornost za život susvijeta</i> Pergamena, Zagreb 6. Cifrić, I., Čulig, B. (1987.) <i>Ekološka svijest mladih</i>, Zagreb: CDD i Zavod za sociologiju Filozofskog fakulteta 7. Elizabeth A. Lange (2023.) <i>Transformative Sustainability Education Reimagining Our Future</i>, Routledge 8. Freire P. (2002) <i>Pedagogija obespravljenih</i> Odras, Održivi razvoj zajednice, Zagreb 9. Goleman D. (2010) <i>Ekološka inteligencija : poznavanje skrivenih uticaja onoga što kupujemo</i> Beograd : Geopoetika izdavaštvo, 2010 10. Göpel M. (2022) <i>Poziv na novo promišljanje svijeta</i>, Ljevak 11. Hadžiselimović, Dž. (2015) <i>Klima se mijenja, a mi...</i> Društvo psihologa Istre, Pula 12. Lange E. A (2023.) <i>Transformative Sustainability Education Reimagining Our Future</i>, Routledge 13. Lay, V. (1998.) <i>Obrazovanje i održivi razvoj</i>, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, doktorska disertacija		

14. Lonka K. (2020) *Fenomenalno učenje iz Finske*, Zagreb : Naklada Ljevak, 2020
15. Mathie, R. G. and Wals, A.E.J. (2022) *Whole School Approaches to Sustainability: Exemplary Practices from around the world*. Wageningen: Education & Learning Sciences/Wageningen University. <https://doi.org/10.18174/572267>
16. Meadows i sur. (1972) *The Limits of Growth*, New York: Universe Books
17. Murray P. (2011) *The sustainable self : a personal approach to sustainability education*, London ; Washington : Earthscan,
18. **Our common future* (1987) World Commission on Environment and Development , Oxford ; New York : Oxford University Press , 1987 <http://www.un-documents.net/wced-ocf.htm>
19. Paulsen M., jagodzinski j., Hawke S. M. (2022) *Pedagogy in the Anthropocene: Re-Wilding Education for a New Earth*, Palrave Studies in Educational Futures PublisherPalgrave Macmillan Cham <https://doi.org/10.1007/978-3-030-90980-2>
20. Puđak, J. (2014) *Koga briga za klimu? : k sociologiji klimatskih promjena*, Zagreb : Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
21. Robertson M. (2021) *Sustainability Principles and Practice*, Earthscan Rončević N., Ledić J., Čulum B. (2008.) »Nisam sigurna što je, ali je bitno« - analiza stavova studenata Sveučilišta u Rijeci o održivom razvoju CONTEMPORARY issue 1(1):62-75
22. Rockström, J., M. Klum. (2015) *Big World, Small Planet: Abundance within Planetary Boundaries*. Bokförlaget Max Ström, Stockholm.
23. Supek R. (1978) *Ova jedina zemlja: Idemo li u katastrofu ili u Treću revoluciju*, (bilo koje izdanje)
24. Šimleša, D. (2008) *Prepreke i mogućnosti za održivi razvoj Hrvatske, Analiza indikatora održivosti - ekološki otisak stopala i indeks ljudskog razvoja*, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, doktorska disertacija
25. Paulsen M., jagodzinski j., Hawke S. M. (2022) *Pedagogy in the Anthropocene: Re-Wilding Education for a New Earth*, Palrave Studies in Educational Futures PublisherPalgrave Macmillan Cham <https://doi.org/10.1007/978-3-030-90980-2>
26. Robertson M. (2021) *Sustainability Principles and Practice*, Earthscan
27. Rockström, J., M. Klum. (2015) *Big World, Small Planet: Abundance within Planetary Boundaries*. Bokförlaget Max Ström, Stockholm.
28. Rončević N., Rafajac B. (2012) *Održivi razvoj – izazov za sveučilište? Filozofski fakultet u Rijeci*, Rijeka (odabrana poglavlja)
29. Udžbenici i knjige u pdf formatu postavljene na e-kolegij (Merlin)
30. Časopisi Environmental Education Research, International Journal of Sustainability in Higher, Education, Journal of Education for Sustainable Development, Journal of Cleaner Production, Socijalna ekologija, UNESCO stranice...

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata se očekuje redovito pohađanje nastave (redovito će se voditi popis prisutnih studenata na predavanjima i vježbama). Od studenata se očekuje da se informiraju o nastavi koju su propustili i da redovito posjećuju sustav za e-učenje Merlin, gdje će biti dostupan dio nastavnog materijala za samostalno učenje. Studenti su dužni pridržavati se dogovorenih rokova za predaju zadataka. Zadaće se predaju isključivo putem sustava za e-učenje Merlin (onemogućena je predaja zadataka nakon isteka roka).

Moguća su manja odstupanja od izvedbenog plana, o čemu će studenti biti na vrijeme obaviješteni.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Informacije/promjene/upute za rad u predmetu diseminirat će se tijekom nastave i elektroničkom poštom, putem Merlin sustava za udaljeno učenje. Tijekom prvog tjedna nastave studenti su obavezni prijaviti se u sustav za e-učenje, te kontinuirano pratiti obavijesti u kolegiju za e-učenje. Također, očekuje se da studenti

kontinuirano prate oglasnu ploču Odsjeka za pedagogiju i e-mail. Studenti će povratne informacije koje se odnose na zadatke dobiti putem e-maila ili na konzultacijama.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti mogu kontaktirati s nositeljem kolegija tijekom nastave, konzultacija ili putem e-maila. Prije dolaska na konzultacije studenti su dužni najaviti se te se pripremiti za sadržaj konzultacija. Mole se studenti da e-maile šalju isključivo radnim danima jer na taj način poštuju vrijeme tjednog odmora nositelja kolegija.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave (70 bodova) i na usmenom ispitu (30 bodova).

Rad studenta na predmetu će se vrednovati i ocjenjivati tijekom nastave i na usmenom ispitu.

Ukupan broj bodova koje student može ostvariti tijekom nastave je 70 bodova (ocjenjuju se aktivnosti označene u tablici). Za stjecanje bodova tijekom nastave studenti će trebati napisati seminarski rad manjeg opsega (I1, S1, S2, S3) te u timskom radu osmisliti, izložiti i provesti projektni zadatak u području odgoja i obrazovanja za održivi razvoj (I2, S2, S3).

Usmeni ispit nosi 30 bodova. (I1, I2, S1, S2, S3)

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Ljetni	16.6., 8.7. u 12:00
Jesenski	26.8. i 9.9. u 12:00

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvod ili dogovor o radu na kolegiju, formiranje timova
2. tjedan	Tri temeljne dimenzije održivog razvoja (ekološki, ekonomski i socio-kulturni aspekt održivosti Građanstvo održivosti – ekološka, ekonomska i politička pismenost
3. tjedan	Pozvano predavanje
4. tjedan	Cjelovito upravljanje ustanovom za održivi razvoj
5. tjedan	Klimatski kolaž - radionica
6. tjedan	Pozvano predavanje
7. tjedan	Međupredmetna tema
8. tjedan	Svjetski kafe radionica i film
9. tjedan	<i>Terenska nastava</i>
10. tjedan	<i>Rad na projektu - samostalan rad studenata</i>
11. tjedan	Povratna informacije (f2f)
12. tjedan	<i>Rad na projektu - samostalan rad studenata</i>
13. tjedan	Povratna informacije (f2f), konačna verzija

14. tjedan	Izlaganje projekta (I)
15. tjedan	Izlaganje projekta (II)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Opisati i raspraviti različite teorijske pristupe, koncepte i definicije održivog razvoja i obrazovanja za održivi razvoj	Definicije i različiti pristupi paradigmi održivog razvoja	Predavanje; Diskusija Frontalni rad; Individualni rad Timski rad	Seminarski rad Projekt Usmena provjera znanja
Opisati i analizirati kompetencije građana održivosti	Tri temeljne dimenzije održivog razvoja (ekološki, ekonomski i socio-kulturni aspekt održivosti). Građanstvo održivosti – ekološka, ekonomska i politička pismenost	Predavanje; Diskusija Frontalni rad; Individualni rad Timski rad	Seminarski rad Projekt Usmena provjera znanja
Mogu predložiti promjene i biti nositelji promjena u cjelovitom upravljanju školom za održivi razvoj	Obrazovanje za održivi razvoj - politike i prakse	Predavanje; Diskusija Frontalni rad; Individualni rad Timski rad	Seminarski rad Projekt Usmena provjera znanja

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Biotehnika i žensko pitanje
Studij	Nastavnički paket
Semestar	2,4,6
Akadska godina	2025./2026.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Snježana Prijić Samaržija
Kabinet	F-417
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
Telefon	051/265-644 / 091 2172778
e-mail	prijic@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
1. Bioetika i prokreativna autonomija • uvod u bioetiku: pojmovi i tematska područja (pitanja o životu i smrti, etičke implikacije razvoja biomedicinskih istraživanja i razvoja znanstvenih i tehnoloških praksi u području medicine) • bioetika i reproduktivna i/ili prokreativna autonomija: pojam i pristupi • bioetička pitanja vezana uz reprodukciju, period prije i za vrijeme trudnoće, rađanje i roditeljstvo • prava žena i reproduktivna autonomija 2. Spolne/rodne uloge i prokreativna autonomija • feminizam i bioetika • ženski (rodni) studiji: temeljni pojmovi spola i roda, rodnog identiteta • esencijalizam (biološki determinizam) i socijalni konstruktivizam • načelo jednakosti i legitimnost spolnih/rodnih društvenih uloga (interesi društva, sloboda i prava osoba) • pojmovi muškosti i ženskosti: prirodne različitosti i nejednaki tretman, diskriminacija, etika dvije (muška i ženska) ili jedna • patrijarhat i dihotomija javno i privatno – univerzalna i partikularna perspektiva, argument iz prirodnih funkcija, obitelj 3. Roditeljstvo i opstercijska skrb • prenatalna dijagnostika (prenatalno testiranje, pregledi, genetička dijagnostika; procedure zdravstvene njege i autonomija pacijentica; stvarni i manipulirani izbori i dr.) • prava žena u trudnoći: medikalizacija trudnoće, fetus kao pacijent/ica, postupak rađanja • društvena skrb i teorije o pravima (nerođenih) osoba s poteškoćama • obitelj kao politička kategorija: majčinstvo i očinstvo • roditeljstvo: prava i odgovornosti roditelja (genetički roditelji, zakonski roditelji, neželjeno roditeljstvo i dr.) • konzervativni vs. feministički pristup o roditeljstvu; anti-natalizam • mentalno zdravlje žena: majčinska tjeskoba i post-porođajna depresija 4. Pobačaj i kontracepcija • liberalni vs. konzervativni stav o pobačaju ('za izbor' vs. 'za život') • status fetusa: pitanje osobnosti, genetička i moralna ljudskost, potencijalnost fetusa	

- prava žene i embrija/fetusa: argumenti za i protiv prava na pobačaj, moralne obaveze prema nerođenima; argument 'zlatnog pravila', argument intrinzične vrijednosti života i dr.
- ustavno zakonodavstvo o pobačaju; pitanje odgovornosti za trudnoću i pravo na pobačaj, itd.
- kontracepcija: prirodna i artificijelna
- populacijska kontrola: religijsko vs. feminističko stajalište; demografska tranzicija i optimalna populacijska politika
- medicina i privatnost: priziv savjesti u pri obavljanju pobačaja; fizička privatnost i tjelesni integritet; pravo na anonimnost i dr.

5. Medicinski potpomognuto začeće

- razvoj suvremenih medicinskih tehnologija, etička pitanja i zakonske regulative
- *in vitro* oplodnja; doniranje jajašaca, spermija i embrija
- stvaranje, testiranje i manipuliranje embrijima *ex vivo*
- surogatno majčinstvo (ugovorena trudnoća)
- medicinski potpomognuto začeće i autonomija žene: prava i interesi žena u kontekstu medicinski potpomognutih začeća

6. Poboljšavanje

- genetske intervencije i modifikacije
- etičke dileme vezane za odabir spola djeteta
- kloniranje
- eugenika ('stara' i 'nova' eugenika, povijest eugenike, etički i pravni status)

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Student/studentica će nakon položenog ispita biti u stanju:

- objasniti temeljne bioetičke pojmove i probleme vezane uz prokreativnu autonomiju
- objasniti temeljne pojmove i probleme vezane uz ženska prava/feminizam i pitanja prokreativne autonomije
- opisati i usporediti različite pristupe i teorije o bioetičkim temama vezanim uz reprodukciju
- analizirati različita bioetička pitanja vezana uz reprodukciju u kontekstu prava žena i njihove uloge u reprodukciji
- objasniti odnose usporediti teorije o etici pobačaja
- objasniti i usporediti različite etičke stavove o primjeni medicinske tehnologije vezane uz reprodukciju u praksi
- objasniti i usporediti etičke i zakonske okvire vezane uz prokreativnu autonomiju i reproduktivne medicinske prakse i istraživanja

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	-
Kontinuirana provjera znanja 1	0.5	35
Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	35
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

Ocjena	Prijediplomski i diplomski studiji
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Prijić, Snježana (ur.), *Pobačaj – za i protiv*, Rijeka, HKD, 1995
- Prijić – Samaržija Snježana i Baccarini Elvio, (2007), *Praktična etika*, Zagreb: Biblioteka Filozofska istraživanja.

IZBORNA LITERATURA

- Brake, E. and Ferguson L. (ur.), 2018, *Philosophical Foundations of Children's and Family Law*, Oxford: Oxford University Press.
- Harris, J., (ur.), 2001, *Bioethics*, Oxford: Oxford University Press.
- Kaczor, C., 2023, *The Ethics of Abortion: Women's Rights, Human Life, and the Question of Justice*, New York: Routledge, treće izdanje.
- Kitche, P., 1996, *The Lives to Come: The Genetic Revolution and Human Possibilities*, New York: Touchstone.
- Kuhse H., Singer, P., (ur.), 1998, *A Companion to Bioethics*, London, Blackwell Publishers, .
- Nussbaum, M.C., Sunstein, C.R. (ur.), 1998, *Clones and Clones: Facts and Fantasies about Human Cloning*, New York: W.W. Norton.
- Nussbaum, M. C., 1999, *Sex and Social Justice*, Oxford: Oxford University Press, .
- Savulescu, J. and G. Kahane, 2009, "The Moral Obligation to Create Children with the Best Chance of the Best Life," *Bioethics*, 23(5): 274–290.
- Scully, J. L., Baldwin-Ragaven L. and Fitzpatrick P. (eds.), 2010, *Feminist Bioethics: At the Center, on the Margins*, Baltimore, MD: Johns Hopkins University Press.
- Weinberg, R., 2016, *The Risk of a Lifetime: How, When, and Why Procreation May be Permissible*, Oxford: Oxford University Press.
- Young, I. M., 1995, "Mothers, Citizenship, and Independence: A Critique of Pure Family Values," *Ethics*, 105: 535–556.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti trebaju redovito pohađati nastavu (uvažavaju se opravdani razlozi za izostanak). Rad na seminarima sastoji se u analizama filozofskih tekstova koji prate teme predavanja. U slučaju većeg broja opravdanih izostanka, potrebno je napisati dodatni seminarski rad na zadanu temu od maksimalno 4000 riječi i uz konzultiranje barem dvaju izvora izborne literature. Kašnjenje se tolerira do 5 minuta.

Od studenata se očekuje izvršavanje svih zadanih obveza tijekom nastave.

Napomena: Studenti imaju mogućnost pohađanja organiziranih događanja (predavanja, radionice, ljetne škole, konferencije) i aktivnosti koje su vezane za sadržaj kolegija ili koje predlaže nositelj i suradnik na kolegiju. Pohađanjem organiziranih događanja (predavanja, radionice, ljetne škole, konferencije) studenti mogu ostvariti bodove koji mogu biti uključeni u konačno bodovanje svih aktivnosti koje student ima obvezu ispuniti da bi položio kolegij. U obzir će se uzeti maksimalno 5 aktivnosti u kojima student sudjeluje, a svaka aktivnost nosi maksimalno 2 boda.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- E-kolegij na platformi Merlin
- Mrežne stranice Fakulteta, tj. Odsjeka za filozofiju
- Oglasne ploče Odsjeka za filozofiju
- Elektronička pošta
- Tajništvo Odsjeka za filozofiju

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- E-kolegij na platformi Merlin
- Konzultacije
- Elektronička pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Provjera usvojenog znanja s predavanja i seminara (kolokvij 1): kolokviji uključuju pisanu provjeru znanja nakon prve i druge cjeline predavanja i seminara kojom se provjerava upoznatost sa sadržajem cjeline. Kolokvij je tzv. objektivnog tipa, uključuje provjeru stečenih znanja, (prepoznavanje problema i pojmova, višestruki izbor, nadopunjavanje), a maksimalno je moguće dobiti trideset i pet bodova.

Završni ispit sastoji se od esejskih pitanja. Moguće je ostvariti trideset bodova.

Aktivnost u nastavi kontinuirano se prati od strane nositelja kolegija.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	5. 2. i 19. 2. 2025. u 11.00
Ljetni	25.6. i 9. 7. 2025. u 11.00
Jesenski	3. 9. i 24. 9. 2025. u 11.00

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME predavanja/seminara
1.	Bioetika i prokreativna autonomija
2.	Feminizam i bioetika: spolne/rodne uloge i prakse reprodukcije
3.	Prenatalna dijagnostika i prava žena
4.	Roditeljstvo: prava i odgovornosti roditelja
5.	Obitelj: majčinstvo i očinstvo
6.	Privatnost i medicina: priziv savjesti, pravo na anonimnost
7.	Kolokvij 1

8.	Etika pobačaja: status embrija/fetusa
9.	Pobačaj i ljudska prava (prava žena i embrija/fetusa)
10.	Kontracepcija
11.	Razvoj suvremenih medicinskih tehnologija i prokreativna autonomija
12.	Medicinski potpomognuto začeće (IVF, prakse doniranja, surogato majčinstvo, kloniranje)
13.	Poboljšavanje: genetske intervencije i modifikacije
14.	Eugenika
15.	Kolokvij 2

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Ishod 1. objasniti temeljne bioetičke pojmove i probleme vezane uz prokreativnu autonomiju	1 - 6	Predavanje i seminar, analiziranje filozofskih tekstova, rasprava, individualni rad	Kolokviji, završni ispit – esej, doprinos u raspravama
Ishod 2. objasniti temeljne pojmove i probleme vezane uz ženska prava/feminizam i pitanja prokreativne autonomije	1 - 6	Predavanje i seminar, analiziranje filozofskih tekstova, rasprava, individualni rad	Kolokviji, završni ispit – esej, doprinos u raspravama
Ishod 3. opisati i usporediti različite etičke i zakonske pristupe i teorije o bioetičkim temama vezanim uz reprodukciju	1 - 6	Predavanje i seminar, analiziranje filozofskih tekstova, rasprava, individualni rad	Kolokviji, završni ispit – esej, doprinos u raspravama
Ishod 4. analizirati različita bioetička pitanja vezana uz reprodukciju u kontekstu prava žena i njihove uloge u reprodukciji	1 - 6	Predavanje i seminar, analiziranje filozofskih tekstova, rasprava, individualni rad	Kolokviji, završni ispit – esej, doprinos u raspravama
Ishod 5. objasniti odnosi usporediti teorije o etici pobačaja	2, 3, 4	Predavanje i seminar, rasprava, individualni rad	Kolokviji, završni ispit – esej, doprinos u raspravama
Ishod 6. objasniti i usporediti različite etičke stavove o primjeni medicinske tehnologije vezane uz reprodukciju u praksi	5, 6	Predavanje i seminar, rasprava, individualni rad	Kolokviji, završni ispit – esej, doprinos u raspravama

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Evolucija i vrijednosti		
Studij	Nastavnički paket		
Semestar	2,4		
Akadska godina	2025./2026.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+0+30		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Prof. dr. sc. Boran Berčić		
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka.		
Telefon			
e-mail			
Suradnik na kolegiju	Zdenka Brzović		
Kabinet	413		
Vrijeme za konzultacije	Na mrežnim stranicama Odsjeka		
Telefon			
e-mail	zdenka@uniri.hr		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
1. Zatvorenikova dilema; dominantna strategija, jednokratna i višekratna zatvorenikova dilema. 2. Evolucijski stabilna strategija; kompjuterske simulacije, "tit for tat", biološki i socijalni primjeri. 3. Objašnjenje altruizma; recipročni altruizam i osnove etike. 4. Društveni ugovor; Hobbes, suvremeni kontraktualizam, spontani nastanak iz prirodnog stanja, "evolucijski veo neznanja". 5. Objašnjenje pravednosti; podjela 50-50 kao evolucijski stabilna strategija, kažnjavanje varanja, objašnjenje kantovskog zahtjeva poopćljivosti u etici. 6. Evolucija semantike; razvoj sistema signala kod životinja.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Formulirati i interpretirati evolucijska i strateška objašnjenja pojava u ljudskom ponašanju.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x	x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		x	x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	0.5		

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

Kontinuirana provjera znanja	0.5	20
Seminarski rad	1	30
Završni ispit	1	50
UKUPNO		100
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
Robert Axelrod: The Evolution of Cooperation, Basic Books, 1981.		
Brian Skyrms: Evolution of the Social Contract, Cambridge University Press, 1996.		
IZBORNA LITERATURA		
Edward Wilson: Sociobiology, Harvard University Press, 2000. (1975).		
Richard Dawkins: Sebični gen, Kultura Beograd, 1979 (1976).		
Ken Binmore: Game Theory and the Social Contract, Vol.1: Playing Fair, Vol.2: Just Playing MIT Press, 1994		
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU		
POHAĐANJE NASTAVE		
Studenti trebaju redovito pohađati nastavu.		
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA		
Web stranice Fakulteta, tj. odsjeka za filozofiju		
Oglasne ploče odsjeka za filozofiju		
Elektronička pošta		
Tajništvo odsjeka za filozofiju		
Merlin		
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA		
U vrijeme konzultacija		
Elektronička pošta		
Merlin		
NAČIN POLAGANJA ISPITA		
Završni pismeni i usmeni ispit		
Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu, ocjene iz tih aktivnosti sastavni su dio završne ocjene.		
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE		
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu		

odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	5.2. i 19.2. u 10 sati
Ljetni	25.7. i 15.7. u 10 sati
Jesenski	3.9. i 17.9. u 10 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
Tjedan 1	Uvod u evolucijska i strateška objašnjenja pojava u ljudskom ponašanju
Tjedan 2	Teorija igara
Tjedan 3	Evolucijski stabilna strategija; kompjuterske simulacije, "tit for tat"
Tjedan 4	Biološki i društveni primjeri primjene teorije igara
Tjedan 5	Objašnjenje altruizma
Tjedan 6	Recipročni altruizam
Tjedan 7	Osnove etike
Tjedan 8	Društveni ugovor
Tjedan 9	Suvremeni kontraktualizam
Tjedan 10	"Evolucijski veo neznanja"
Tjedan 11	Objašnjenje pravednosti
Tjedan 12	Podjela 50-50 kao evolucijski stabilna strategija, kažnjavanje varanja
Tjedan 13	Objašnjenje kantovskog zahtjeva poopćljivosti u etici
Tjedan 14	Evolucija semantike
Tjedan 15	Zaključna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Formulirati i interpretirati evolucijska i strateška objašnjenja pojava u ljudskom ponašanju.	Cjelokupni sadržaj kolegija	Rad na tekstu Diskusija Frontalni rad Individualni rad	Seminarski rad Pismeni i usmeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Didaktika 2*
Studij	Nastavnički paket
Semestar	Zimski
Akadska godina	2025./26.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja: srijeda 10.15-12.00 učionica 230 i nastava na daljinu (sustav za udaljeno učenje Merlin) Vježbe: utorak 14.15-16.00 učionica 302 i nastava na daljinu (sustav za udaljeno učenje Merlin)
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Doc. dr.sc. Iva Buchberger
Kabinet	322
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Četvrtak 11.00-11.45 i 12.00-12.45 Online konzultacije po dogovoru
Telefon	051 265 617
e-mail	ibuchberger@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Melaniya Mohorić, mag.prim.educ.
Kabinet	324
Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljak 17.00-17.45 Utorak 18.00-18.45 Online konzultacije po dogovoru
Telefon	/
e-mail	mmohoric@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Artikulacija nastave i nastavna situacija. Aktualni didaktički problemi: Odgojni aspekti nastave; Pristupi poučavanju: transmisijsko poučavanje, poučavanje za kritičko i kreativno mišljenje; Kompetencije i uloga nastavnika; Nastava na daljinu Nastavne metode i tehnike aktivnog učenja i poučavanja. Poučavanje strategijama uspješnog učenja. Materijali za samostalno učenje. Procjenjivanje i ocjenjivanje. Konstruktivno povezivanje elemenata nastave (ishoda učenja, nastavnih metoda, socioloških oblika rada, metoda provjeravanja).	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Očekuje se da studenti nakon položenog ispita iz kolegija Didaktika 2 mogu:	
- Analizirati i sintetizirati temeljne didaktičke pojmove - Vrednovati nastavnu situaciju temeljem ključnih elemenata artikulacije nastave/nastavnog sata - Objasniti i vrednovati odgojni aspekt nastave u različitim odgojno-obrazovnim okruženjima	

- Objasniti, usporediti vrednovati različite pristupe poučavanju u različitim odgojno-obrazovnim okruženjima - Naveći i vrednovati kompetencije i ulogu nastavnika - Objasniti, primijeniti i osmisliti nastavne metode i tehnike aktivnog učenja i poučavanja u nastavi - Objasniti i primijeniti i osmisliti strategije učenja - Objasniti, primijeniti i izraditi materijale za samostalno učenje - Objasniti procjenjivanje i ocjenjivanje kao završnu etapu nastavnog procesa - Analizirati i primijeniti prikladnu metodu procjenjivanja rada učenika - Objasniti konstruktivno povezivanje elemenata nastave kako bi studenti konačno mogli analizirati i adekvatno primijeniti didaktičko-metodičke odluke u nastavnoj praksi te interpretirati mogućnost njenog poboljšanja.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,5	0	
Kontinuirana provjera znanja 1 (Izrada vježbe 1)	0,75	25	
Kontinuirana provjera znanja 2 (Izrada vježbe 2)	0,75	25	
ZAVRŠNI ISPIT	1	50	
UKUPNO	4	100	
Opće napomene: <u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u> Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja. <u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u> Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. Didaktika 2: Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. S obzirom na to, pravo pristupanju završnog ispita imaju studenti koji su ostvarili barem 13 ocjenskih bodova iz kontinuirane provjere znanja 1 (vježbe 1) i 13 ocjenskih bodova iz kontinuirane provjere znanja 2 (vježbe 2) – ukupno najmanje 26 bodova. Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		

5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

Bjelanović Dijanić, Ž. (2012). Neke metode za razvoj kritičkog mišljenja učenika po ERR sustavu, *Metodički ogledi: časopis za filozofiju odgoja*, 19,1,163-179. Preuzeto 3.9.2020. s https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=139454

Buchberger, I. (2023). *Kritičko mišljenje: Peace, Love and Rock and Roll: priručnik za edukatore*. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci, Udruga za razvoj visokoga školstva Universitas.

Freire, P. (2002). *Pedagogija obespravljenih*. Zagreb: ODRAZ – Održivi razvoj zajednice.

Jelavić, F. (2008). *Didaktika*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Poljak, V. (1991). *Didaktika*. Zagreb: Školska knjiga.

Vizek Vidović, V. i Velkovski (ur.) (2013). *Teaching Profession for the 21st Century*. Beograd: Centre for Education Policy. Preuzeto 16. srpnja 2018. s http://www.cep.edu.rs/public/teaching_profession_for_the_21st_century.pdf

IZBORNA LITERATURA

Andrilović, V. (2001). *Samostalno učenje*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Benge Kletzien S., Cota, Bekavac M., Vizek Vidović, V. (2002). *Aktivno učenje i ERR okvir za poučavanje*. Zagreb: Forum za slobodu odgoja.

Benge Kletzien S., Cota, Bekavac M., Grozdanić V. (2003). *Suradničko i iskustveno učenje*. Zagreb: Forum za slobodu odgoja.

Bognar, L. i Matijević, M. (2005). *Didaktika*. Zagreb: Školska knjiga.

Buchberger, I., Bolčević, V. i Kovač, V. (2017). Kritičko mišljenje u obrazovanju: dosadašnji doprinosi i otvoreni smjerovi. *Metodički ogledi: časopis za filozofiju odgoja*, 24(1), 109-129.

Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). *Didaktika i kurikulum*. Zagreb: IEP-D2.

Kiper, H. i Mischke, W. (2008). *Uvod u opću didaktiku*. Zagreb: Educa.

Jensen, E. (2003). *Super-nastava. Nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje*. Zagreb: Educa.

Kovač, V., Kolić-Vehovec, S. (2008). *Izrada nastavnih programa prema pristupu temeljenom na ishodima učenja – priručnik za sveučilišne nastavnike*. Rijeka: Sveučilište u Rijeci.

Lavrnja, I. (2000). *Vježbe iz didaktike*. Rijeka: Pedagoški fakultet u Rijeci.

Marzano, R. J., Pickering, D. J. i Pollock, J. E. (2006). *Nastavne strategije: kako primijeniti devet najuspješnijih nastavnih strategija*. Zagreb: Educa.

Matters, W. (2007). *Nastavne metode: 75 kompaktnih pregleda za nastavnike i učenike*. Zagreb: Naklada Ljevak.

Meyer, H. (2002). *Didaktika razredne kvake - rasprave o didaktici, metodici i razvoju škole*. Zagreb: Educa.

Pranjić, M. (2005). *Didaktika*. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu.

Recalcati, M. (2023). *Školski sat*. Zagreb: Salensiana.

Rothstein, D. i Luz, S. (2012). *Napravite samo jednu promjenu – naučite učenike da postavljaju vlastita pitanja*. Zagreb: Naklada Kosinj.

Vizek Vidović, V. i sur. (2005). *Cjeloživotno obrazovanje učitelja i nastavnika: višestruke perspektive*. Zagreb: Institut za društvena istraživanja.

Vizek Vidović, V., Domović, V. i Marušić, I. (2014). *Praćenje i vrednovanje profesionalnoga razvoja učitelja – kompetencijski pristup*. Zagreb: Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Nastava će se realizirati **kombinirano (hibridno) putem direktne učioničke nastave i nastave na daljinu** (pomoću sustava za e-učenje).

Očekuje se **kontinuirani rad** studenata s izraženom aktivnošću na nastavi (izravnoj nastavi i nastavi na daljinu) tijekom svakog radnog tjedna (za kolegij koji iznosi 4 ECTS (ukupno 120 radnih sati). Rad na kolegiju se realizira kroz a) aktivno sudjelovanje na nastavi; b) izradu priprema za nastavu prema uputi nastavnika; c) izradu vježbi.

Aktivno sudjelovanje na nastavi je obavezno. Od studenata se očekuje visok stupanj odgovornosti i aktivno sudjelovanje u nastavi. Svaki student dužan je redovito pratiti materijale postavljene na Merlinu, uključiti se u rasprave na forumu i pravovremeno postavljati zadaće. Tijekom prvog tjedna nastave studenti su se dužni prijaviti u sustav. Svaki student dužan je samostalno izraditi i predati dvije vježbe. Upute za izradu vježbi bit će pravovremeno objavljene na Merlinu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti mogu pratiti novosti na mrežnim stranicama kolegija (Merlin), tijekom nastave i na redovitim konzultacijama.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Na nastavi, redovitim konzultacijama i putem e-pošte.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kolegij uključuje kontinuiranu provjeru postignutih kompetencija putem izrade vježbi. Sumativno vrednovanje bit će organizirano u obliku završnog ispita.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski 12.2. i 26.2. u 10.00

Ljetni 25.6. i 9.7. u 10.00

Jesenski 3.9. i 17.9. u 10.00

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

PREDAVANJA

TJEDAN NASTAVE	NAZIV TEME – nastava na daljinu
1. (8.10.)	Uvodni sat. Upoznavanje i predstavljanje izvedbenog nastavnog plana i programa kolegija
2. (15.10.)	Nastavna situacija: analiza filmskog isječka temeljem ključnih elemenata artikulacije nastave/nastavnog sata
3. (22.10.)	Suvremene nastavne metode i tehnike aktivnog učenja i poučavanja
4. (29.10.)	Pristupi poučavanju: transmisijsko poučavanje, poučavanje za kritičko i kreativno mišljenje (u različitim odgojno-obrazovnim okruženjima)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

5. (5.11.)	Odgojni aspekt nastave (s posebnim naglaskom na poučavanje međupredmetnih tema)	
6. (12.11.)	Kompetencije i uloga nastavnika	
7. (19.11.)	Strategije uspješnog učenja	
8. (26.11.)	Procjenjivanje i ocjenjivanje: završna etapa nastavnog procesa	
9. (3.12.)	Samostalno učenje i izrada materijala za samostalno učenje	
10. (10.12.)	Samostalno učenje i izrada materijala za samostalno učenje	
11. (17.12.)	Samostalno učenje i izrada materijala za samostalno učenje	
12. (7.1.)	Konstruktivno povezivanje elemenata nastave	
13. (14.1.)	Inoviranje nastave i (samo)evaluacija	
14. (21.1.)	Inoviranje nastave i (samo)evalucija	
15. (28.1.)	Zaključna razmatranja, evaluacija kolegija	
*Moguća su odstupanja u planu rada i načinu izvođenja nastave (učionička, online nastava) o kojima će studenti biti pravovremeno obavješteni.		
VJEŽBE		
TJEDAN NASTAVE	GRUPA	NAZIV TEME
1. (7.10.)	1 i 2	Uvodni sat: upoznavanje i predstavljanje izvedbenog nastavnog plana i programa na vježbama; Upute za izradu Vježbe 1: Tehnike aktivnog učenja i poučavanja
3. (14.10.)	1	1. priprema za izradu Vježbe 1
4. (21.10.)	2	1. priprema za izradu Vježbe 1
5. (28.10.)	1	2. priprema za izradu Vježbe 1
6. (4.11.)	2	2. priprema za izradu Vježbe 1
7. (11.11.)	1	Prezentacija Vježbe 1

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

8. (25.11.)	2	Prezentacija Vježbe 1
9. (2.12.)	1	Upute za izradu Vježbe 2: Ocjenjivanje i procjenjivanje
10. (9.12.)	2	Upute za izradu Vježbe 2: Ocjenjivanje i procjenjivanje
11. (16.12.)	1	1. priprema za izradu Vježbe 2
12. (23.12.)	2	1. priprema za izradu Vježbe 2
13. (13.1.)	1	2. priprema za izradu Vježbe 2
14. (20.1.)	2	2. priprema za izradu Vježbe 2
15. (27.1.)	1 (14.15) i 2 (15.15)	Osvrt na nastavu vježbi
*Moguća su odstupanja u planu rada i načinu izvođenja nastave (učionička, online nastava) o kojima će studenti biti pravovremeno obavješteni.		

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
		Nastava će se temeljiti na pristupu <i>poučavanje za kritičko mišljenje</i> koji, uz tradicionalne nastavne metode i oblike rada, uključuje aktivne nastavne metode i suradničke oblike rada. Očekuje se visoka razina interakcije studenata i nastavnika. U nastavi će se primjenjivati:	
Analizirati i sintetizirati temeljne didaktičke pojmove. Vrednovati nastavnu situaciju temeljem ključnih elemenata artikulacije	Artikulacija nastave i nastavna situacija.	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu. Frontalni rad, rad u paru	Kontinuirano praćenje rada kroz aktivnost studenata na nastavi. Završni ispit

nastave/nastavnog sata.			
Objasniti i vrednovati odgojni aspekt nastave u različitim odgojno-obrazovnim okruženjima.	Odgojni aspekti nastave.	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda znam/želim znati/naučio sam, oluja mozgova,	Kontinuirano praćenje rada kroz aktivnost studenata na nastavi. Završni ispit
Objasniti, usporediti vrednovati različite pristupe poučavanju u različitim odgojno-obrazovnim okruženjima.	Pristupi poučavanju: transmisijsko poučavanje, poučavanje za kritičko i kreativno mišljenje	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, metoda iz različitih kuteva.	Kontinuirano praćenje rada kroz aktivnost studenata na nastavi. Završni ispit
Naveći i vrednovati kompetencije i ulogu nastavnika.	Kompetencije i uloga nastavnika.	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, igra uloga Frontalni rad, samostalni rad studenata	Kontinuirano praćenje rada nastava kroz aktivnost studenata na nastavi. Završni ispit
Objasniti, primijeniti i osmisлити nastavne metode i tehnike aktivnog učenja i poučavanja u nastavi.	Nastavne metode i tehnike aktivnog učenja i poučavanja.	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, igra uloga, metoda iz različitih kuteva, insert metoda. Frontalni rad, samostalni rad studenata	Kontinuirano praćenje rada nastava kroz aktivnost studenata na nastavi. Završni ispit Izrada i prezentacija ocjenske vježbe 1: Suvremene nastavne metode, primjena u nastavi
Objasniti, primijeniti i osmisлити strategije učenja.	Poučavanje strategijama uspješnog učenja.	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu. Frontalni rad, rad u paru	Kontinuirano praćenje rada nastava kroz aktivnost studenata na nastavi. Završni ispit
Objasniti procjenjivanje i	Provjeravanje i ocjenjivanje.	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda	Kontinuirano praćenje rada

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

ocjenjivanje kao završnu etapu nastavnog procesa. Analizirati i primijeniti prikladnu metodu procjenjivanja rada učenika.		čitanja i rada na tekstu, Frontalni rad, rad u paru	nastava kroz aktivnost studenata na nastavi. Završni ispit Izradu ocjenske vježbe 2: Ocjenjivanje i procjenjivanje u nastavi
Objasniti konstruktivno povezivanje elemenata nastave.	Konstruktivno povezivanje elemenata nastave (ishoda učenja, nastavnih metoda, socioloških oblika rada, metoda provjeravanja).	Metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda čitanja i rada na tekstu, Frontalni rad, rad u paru	Kontinuirano praćenje rada nastava kroz aktivnost studenata na nastavi. Završni ispit Izradu ocjenske vježbe 2: Ocjenjivanje i procjenjivanje u nastavi

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Poučavanje i učenje stranoga jezika u ranoj školskoj dobi
Studij	Nastavnički paket
Semestar	III.
Akadska godina	2025./2026.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	(0+15+15)
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Nastava se izvodi na hrvatskom jeziku.
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Nataša Košuta
Kabinet	507
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka za germanistiku.
Telefon	265-654
e-mail	nkosuta@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
- Osnovne značajke tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja u srednjem djetinjstvu - Odgojno-obrazovne potrebe učenika rane školske dobi u ovladavanju stranim jezikom - Istraživanja ranoga učenja stranoga jezika i didaktičke implikacije za nastavu stranoga jezika - Odnos prema pogreškama i vrednovanje u ranoj školskoj dobi - Razvijanje međukulturne kompetencije u ranoj školskoj dobi - Razvijanje samostalnosti učenika uz pomoć Europskog jezičnog portfolija - Upravljanje učionicom (<i>classroom management</i>) i uloga učitelja stranoga jezika - Odabir i osmišljavanje odgovarajućih aktivnosti i materijala za učenje stranoga jezika u ranoj školskoj dobi - Učenje stranoga jezika u ranoj školskoj dobi u kontekstu predmetnoga kurikulumu	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon odslušanog kolegija studenti će moći:	
- objasniti ulogu tjelesnih, kognitivnih, emocionalnih i socijalnih razvojnih značajki u nastavi stranoga jezika s učenicima rane školske dobi tako što će ih opisati i navesti primjere razvojno primjerene prakse - ukratko opisati najvažnija istraživanja ranoga učenja u hrvatskome kontekstu i njihove najvažnije implikacije za nastavu stranoga jezika u nižim razredima osnovne škole - procijeniti kada i kako ispraviti učeničke pogreške i kako vrednovati znanje učenika rane školske dobi - poučavati strani jezik primjereno učenicima rane školske dobi uzimajući u obzir različite tipove učenika odnosno strategije učenja - odabrati i osmisli odgovarajuće materijale za poučavanje stranoga jezika u nižim razredima osnovne škole	

- u svoju nastavu uključiti elemente EJP-a s ciljem poticanja samostalnosti učenika te elemente za razvoj međukulturne kompetencije primjereno djeci rane školske dobi
- navesti najvažnije odrednice predmetnoga kurikuluma relevantne za poučavanje i učenje stranoga jezika u nižim razredima osnovne škole

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
	x		
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Vježbe
			x

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Aktivnost u nastavi	0,25	20
Kontinuirana provjera znanja (Međuispit)	0,5	20
Referat	0,75	40
Praktičan rad	0,5	20
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Pojmovi u ovome izvedbenom planu navedeni u gramatičkome obliku muškoga roda ravnopravno se odnose na osobe oba spola.

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- Berk, Laura E. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja*. Jastrebarsko: Naklada Slap. (odabrana poglavlja)
- Kurikulum za nastavni predmet Njemački jezik, Engleski jezik i Talijanski jezik
<https://mzo.gov.hr/istaknute-teme/odgoj-i-obrazovanje/nacionalni-kurikulum/predmetni-kurikulumi/539>
- Vrhovac, Y. (ur.) (1999). *Strani jezik u osnovnoj školi*. Zagreb: Naprijed. (odabrana poglavlja)
Odabrani znanstveni i stručni članci na temu ranoga učenja.

IZBORNA LITERATURA

- Andrilović, Vlado/Čudina-Obradović, Mira (1987): *Osnove opće i razvojne psihologije*. Zagreb: Školska knjiga.

- Berk, Laura E. (2015). *Dječja razvojna psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
 - Buggle, Franz (2002). *Razvojna psihologija Jeana Piageta. O spoznajnom razvoju djeteta*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
 - Medved Krajnović, Marta (2010): *Od jednojezičnosti do višejezičnosti. Uvod u istraživanja procesa ovladavanja inim jezikom*. Zagreb: Leykam international. (odabrana poglavlja)
 - Medved Krajnović, Marta (2004): *Razvoj hrvatsko-engleske dvojezičnosti u dječjoj dobi*. Doktorski rad. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. (odabrana poglavlja)
 - Nacionalni odbor za izradu Europskog jezičnog portfolija (2006). *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 7 do 10/11 godina u Republici Hrvatskoj*. Zagreb: Školska knjiga.
 - Petravić, Ana (2016). *Međukulturna kompetencija u nastavi stranih jezika. Od teorijskih koncepta do primjene*. Zagreb: Školska knjiga.
 - Prebeg-Vilke, M. (1991). *Vaše dijete i jezik: materinski, drugi i strani jezik*. Zagreb: Školska knjiga.
 - Silić, Andreja (2007). *Prirodno učenje stranog (engleskog) jezika djece predškolske dobi*. Zagreb: Mali profesor.
 - Vodopija, Irena (2003). *Dijete i jezik danas: učitelj hrvatskoga jezika i učitelj stranoga jezika za učenike mlađe školske dobi*. Zbornik radova s međunarodnoga stručnoga i znanstvenoga skupa, Osijek, 2003. Osijek: Visoka učiteljska škola.
 - Vodopija, Irena (2002). *Dijete i jezik danas: dijete i učenje hrvatskoga jezika: dijete i učenje stranoga jezika*. Zbornik radova s međunarodnoga stručnoga i znanstvenog skupa u europskoj godini jezika. Osijek: Visoka učiteljska škola.
 - Vijeće Europe (2005). *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje*. Zagreb: Školska knjiga.
 - Wood, David (1995). *Kako djeca misle i uče*. Zagreb: Educa.
 - Vrhovac, Y. (ur.) (2001). *Govorna komunikacija i interakcija na satu stranoga jezika*. Zagreb: Naklada Ljevak. (odabrana poglavlja)
- Odabrane knjige i članci na pojedinim stranim jezicima na temu ranoga učenja.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti moraju biti prisutni na najmanje 70% nastave. U slučaju bolesti, obavezni su prikazati liječničku potvrdu (u roku od dva tjedna nakon izostanka). Ako nisu bili na nastavi, moraju se informirati o nastavi s koje su izostali, te o zadacima koje trebaju izvršiti za sljedeći sat.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Studenti će redovito dobivati informacije na nastavi te putem elektroničke pošte.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti nastavnika mogu kontaktirati nakon nastave, za vrijeme konzultacija, te putem e-maila.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Za ovaj kolegij nije predviđen završni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Nastava se izvodi u obliku seminara i vježbi koji se temelje na diskusiji o pročitanoj literaturi na temu koja se obrađuje te na prezentaciji studentskih istraživanja i praktičnoga rada na odabrane teme.

Studenti su dužni pridržavati se dogovorenih termina prezentacije i predaje radova. Ako student na vrijeme ne preda rad ili ne izvrši zadane zadatke, odbit će mu se bodovi. Termini prezentacija i predaje radova dogovoriti će se na nastavi.

Za usmeno izlaganje na odabranu temu student treba pripremiti PPT prezentaciju te uručak za kolege iz grupe uz obavezno navođenje popisa korištene literature te ih najmanje 24 h prije termina izlaganja postaviti na Merlin. Tjedan dana nakon održane prezentacije (na sljedećem nastavnom satu) student je

dužan nastavniku predati kratki opis provedenoga istraživanja u obliku eseja.

Praktičan rad odnosi se na odabir i osmišljavanje odgovarajućeg materijala za poučavanje stranoga jezika u nižim razredima osnovne škole na bilo koju temu iz područja ranoga učenja stranoga jezika (njemačkoga/engleskoga/talijanskoga) predviđenu predmetnim kurikulumom za niže razrede osnovne škole koju student odabire prema vlastitome nahođenju.

Studenti će se tijekom nastave podvrgnuti kontinuiranoj provjeri znanja – jedan međuispit tijekom semestra. Prag prolaznosti na međuispitu iznosi 50%. Prema potrebi odredit će se termin za ponavljanje međuispita/naknadno pristupanje međuispitu u terminima izvan redovne nastave.

Sve ostale potrebne informacije vezano uz pripremanje usmenih izlaganja te izradu praktičnoga rada studenti će dobiti na nastavi.

Svi relevantni nastavni materijali i upute bit će dostupni na platformi Merlin.

U dogovoru sa studentima organizirat će se posjet osnovnoj školi (radi opažanja nastave u nižim razredima).

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	/
Ljetni	18.06. i 02.07. u 11 h (upis ocjene)
Jesenski	27.08. i 10.09. u 11 h (upis ocjene)

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvodni sat (Upoznavanje studenata sa sadržajem kolegija te njihovim obavezama na kolegiju; prijedlog tema istraživanja), Pregled osnovnih značajki tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja u srednjem djetinjstvu
2.	Osnovne značajke tjelesnog razvoja u srednjem djetinjstvu i razvojno primjerena nastava stranoga jezika
3.	Osnovne značajke kognitivnog razvoja u srednjem djetinjstvu i razvojno primjerena nastava stranoga jezika
4.	Osnovne značajke emocionalnog razvoja u srednjem djetinjstvu i razvojno primjerena nastava stranoga jezika
5.	Osnovne značajke socijalnog razvoja u srednjem djetinjstvu i razvojno primjerena nastava stranoga jezika
6.	Razvijanje međukulturne kompetencije u ranoj školskoj dobi
7.	Razvijanje samostalnosti učenika uz pomoć Europskog jezičnog portfolija
8.	Poučavanje stranoga jezika u nižim razredima osnovne škole primjereno različitim tipovima učenika
9.	Međuispit Upravljanje učionicom (<i>classroom management</i>) i uloga učitelja stranoga jezika
10.	Odnos prema pogreškama i vrednovanje u ranoj školskoj dobi (gostujući predavač)
11.	Istraživanja ranoga učenja stranoga jezika i didaktičke implikacije za nastavu stranoga jezika Učenje stranoga jezika u ranoj školskoj dobi u kontekstu predmetnoga kurikuluma

12.	Odabir i osmišljavanje odgovarajućih aktivnosti i materijala za učenje stranoga jezika u ranoj školskoj dobi (prezentacija praktičnoga rada) I
13.	Odabir i osmišljavanje odgovarajućih aktivnosti i materijala za učenje stranoga jezika u ranoj školskoj dobi (prezentacija praktičnoga rada) II
14.	Odabir i osmišljavanje odgovarajućih aktivnosti i materijala za učenje stranoga jezika u ranoj školskoj dobi (prezentacija praktičnoga rada) III
15.	Analiza i evaluacija kolegija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti ulogu tjelesnih, kognitivnih, emocionalnih i socijalnih razvojnih značajki u nastavi stranoga jezika s učenicima rane školske dobi tako što će ih opisati i navesti primjere razvojno primjerene prakse.	Osnovne značajke tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja u srednjem djetinjstvu. Odgojno-obrazovne potrebe učenika rane školske dobi u ovladavanju stranim jezikom.	Prezentacija teme. Frontalni rad, rad u paru i individualni rad. Izrada asociograma. Rasprava.	Zadaci izvedbe. Kritički osvrt (samovrednovanje i suradničko vrednovanje). Rasprava. Međuispit.
Ukratko opisati najvažnija istraživanja ranoga učenja u hrvatskome kontekstu i njihove najvažnije implikacije za nastavu stranoga jezika u nižim razredima osnovne škole.	Istraživanja ranoga učenja stranoga jezika i didaktičke implikacije za nastavu stranoga jezika.	Prezentacija teme. Frontalni rad, grupni i individualni rad. Analiziranje primjera. Rasprava.	Zadaci izvedbe. Rasprava. Međuispit.
Procijeniti kada i kako ispraviti učeničke pogreške i kako vrednovati znanje učenika rane školske dobi.	Odnos prema pogreškama i vrednovanje u ranoj školskoj dobi.	Prezentacija teme. Interaktivno predavanje. Frontalni rad, rad u paru/individualni rad. Problemska nastava (konstruktivistički pristup).	Rasprava. Međuispit.
Poučavati strani jezik primjereno učenicima rane školske dobi uzimajući u obzir različite tipove učenika odnosno strategije učenja.	Osnovne značajke tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja u srednjem djetinjstvu. Odgojno-obrazovne potrebe učenika rane školske dobi u ovladavanju stranim	Prezentacija teme. Frontalni rad i grupni rad. Problemska nastava (konstruktivistički pristup).	Zadaci izvedbe. Rasprava. Međuispit.

	jezikom. Upravljanje učionicom (<i>classroom management</i>) i uloga učitelja stranoga jezika. Razvijanje samostalnosti učenika uz pomoć Europskog jezičnog portfolija.		
Odabrati i osmisлити odgovarajuće aktivnosti/materijale za poučavanje stranoga jezika u nižim razredima osnovne škole.	Odabir i osmišljavanje odgovarajućih aktivnosti i materijala za učenje stranoga jezika u ranoj školskoj dobi.	Demonstracija. Frontalni rad, rad u paru, grupni rad, individualni rad. Rasprava. Problemska nastava (konstruktivistički pristup).	Zadaci izvedbe. Kritički osvrt (samovrednovanje i suradničko vrednovanje).
U svoju nastavu uključiti elemente EJP-a s ciljem poticanja samostalnosti učenika te elemente za razvoj međukulturne kompetencije primjereno djeci rane školske dobi.	Razvijanje međukulturne kompetencije u ranoj školskoj dobi. Razvijanje samostalnosti učenika uz pomoć Europskog jezičnog portfolija.	Prezentacija teme. Upitnik o strategijama učenja. Demonstracija. Problemska nastava (konstruktivistički pristup).	Rasprava. Međuispit.
Naveći najvažnije odrednice predmetnoga kurikulumu relevantne za poučavanje i učenje stranoga jezika u nižim razredima osnovne škole.	Učenje stranoga jezika u ranoj školskoj dobi u kontekstu predmetnoga kurikulumu.	Interaktivno predavanje.	Međuispit.